Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 302 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gruodžio-Dec. 28, 1945 ★ ★ ★ Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

KRISLAI

Konferencija Pavyko. Jų Viltys Nubluko. Gražiai Pasitiktas. Bimba Sugrįš, Atlikęs Pareigą.

Rašo R. MIZARA

Lietuviškų Tarybų Lietuvos priešų viltys remiasi trijų didžiųjų valstybių — Amerikos, Tarybų Sąjungos ir Didžiosios Britanijos — nesantaika.

Kai tik tarp trijų didžiųjų įvyksta disonansų, nesutikimų, — tarybininkuose, smetoninin-kuose ir pabėgėliuose viltys pakyla. "Jau bus karas; tuoj kariausime prieš Tarybų Sąjungą!" džiaugiasi jie. O jeigu karas bus, tai, suprantama, Tarybų Sąjunga tapsianti nugalėta ir Lietuvon fašizmas grąžintas!

Bet kai tik tarp trijų didžiųjų pasireiškia vienybės, susitarimo švieselė, tuojau tų žmonių viltys nubluoka, nupuldamos ligi žemiausio laipsnio!

Tretysis pasaulinis karas, mat, yra jiems vartai, per kuriuos būtų Lietuvon fašizmas grąžinamas. Jie toki trumparegiai, kad net negali įmatyti nei to, jog trečiam pasauliniam karui kilus gali būti sunaikintas visas pasaulis!

★ ★ ★

Nekaip Tarybų Lietuvos priešai jausis dabar, po Maskvos konferencijos.

Ši konferencija panaujino tarp trijų didžiųjų valstybių susitarimą, troškimą bendradarbiauti, norą taikai palaikyti.

Tie, kurie džiaugėsi po nepavykusios Londono konferencijos, liūdi po Maskvos konferencijos.

Kai kurie yra linkę skelbti, kad Maskvos konferencijoje laimėtoju buvo Tarybų Sąjunga. Mano nuomone, toks pasakymas yra perstačiokiškas. Geriau sakyti, jog **Maskvos konferencijoje laimėtoju išėjo taikos dalykas.**

Taip, po šios konferencijos pasinaujino žmonijai viltis, kad opieji taikos sudarymo klausimai bus išspręsti ir fašistinių barbarų sugriautas pasaulis imsis rimto atsistatymo darbo!

★ ★ ★

Eltos pranešimai iš Vilniaus gražiai byloja, kaip Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto pasiuntinys, Antanas Bimba, buvo pasitiktas ir priimtas Tarybų Lietuvoje.

Vilniaus Universiteto profesoriai ir studentai dideliu dėmesiu išklausė jo pranešimo apie Amerikos lietuvius ir šiltai Antanui dėkojo.

Kur tik jis ėjo, ten buvo karštai sveikintas, — tiek inteligentijos, tiek valstiečių, tiek darbininkų, tiek Lietuvos raudonarmiečių.

Lietuvos liaudis žino, kad ji, šiltai priimdama Ant. Bimbą, **tvirtina brolišku ryšius tarp Lietuvos liaudies ir Amerikos lietuvių.**

★ ★ ★

Kai kurie draugai jau klausia — laiškais ir žodžiu, — kada Antanas Bimba sugrįš?

Tiek galime pasakyti: jis sugrįš tuomet, kai atliks savo pareigas, uždėtas siuntėjų; kai pilnai susipažins su visa padėtimi Tarybų Lietuvoje.

Norėtume, kad jis sugrįžtų juo greičiau, bet jis negali vadovautis mūsų norais neigi savo asmeniškais išskaičiavimais: jis turi žiūrėti, kad paskirtosios jam pareigos būtų tinkamai atliktos.

★ ★ ★

Tolydžio Amerikos lietuviai nei minutei neprivalo pamiršti to fakto, kad Lietuvos liaudžiai pagalba tebėra reikalinga, kad toji pagalba, — rūbais ir kitokiais daiktais, — turi būti renkama ir siunčiama be petraukos.

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas ruošia jau vienuoliktąjį siuntinį. Prie to darbo privalome visi prisidėti uoliau negu kitados.

ANGLAI ATAKAVO INDONEZŲ MISIJOS MOKYKLĄ; NUŽUDĖ DAR 20 INDONEZIJOS PATRIJOTŲ

Batavia, Java. — Anglų kariuomenė puolė indonezų misijos mokyklą Bandunge ir nukovė dar 20 Indonezijos patrijotų. Iš anglų pusės krito 4.

Holandų kareiviai šaudė į indonezų premjero Sjahrir-o automobilį; paskui revolveriais daužė Sjahrirui galvą. Anglai už tai suėmė 5 holandus.

La Guardia Atstovaus Trumaną Brazilų Prezidento Įkurtuvėse

Washington. — Prezid. Trumanas paskyrė New Yorko majorą La Guardią kaip savo atstovą dalyvaut naujo Brazilijos prezidento gen. Enrico G. Dutros įkurtuvėse kitą mėnesį. La Guardia, baigiąs savo tarnybą kaipo majoras, sutiko atstovaut Trumaną toje iškilmėje.

JUGOSLAVAI NUSMERKĖ 17 TAUTOS IŠDAVIKŲ

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslavų teismas nusmerkė mirti 17 tautos išdavikų, kurie bendradarbiavo su naciais okupantais. 16 kitų nuteista kalėjiman nuo 8 iki 20 metų. Nusmerkti mirt katalikų kunigai Petar Krišai ir Franz Cerkovnik, kad jie padėjo naciam kankinti ir žudyti Jugoslavijos patrijotus.

ŽVĖRIŠKAS JAPONAS NUTEISTAS IKI GYVOS GALVOS

Yokohama, Japonija. — Amerikinis teismas nuteisė "stikla-akį" japoną Tatsuo Tsuchiya kalėjiman iki gyvos galvos. Tas japonas, būdamas belaisvių stovyklos sargu Filipinuse, užmušė Amerikos kareivį R. G. Teas ir kartotinai kankino amerikonus ir anglus belaisvius.

Kasyklos Eksplozijoj Žuvę Kelios Dešimtys Mainierių

Pineville, Ky. —Straight Creek angliakasykloj eksplozija užgriovė mainierius giliau kaip 1,500 pėdų po žeme. Jokiem gelbėtojam dar nepavyko jų pasiekti. Iš užgriautos kasyklos rūksta dūmai ir garuoja karčios dujos. Bijoma, kad visi tie angliakasiai žuvę.

NAUJO BRAZILIJOS KONGRESO ATSTOVŲ SĄSTATAS

Rio de Janeiro, Brazilija. — Paskutiniuose rinkimuose į Brazilijos kongresąseimą socialdemokratai laimėjo 115 vietų. Jie yra naujai išrinkto prezidento gen. Dutros partija. Generolo Eduardo Gomes Demokratinė Sąjunga pravedė 90 savo atstovų. Komunistų išrinkta 15. Menama, jog Darbo Partija, gavo 30 vietų. Ji taip pat rėmė Dutros kandidatūrą į prezidentus.

Komunistai, kurių partija buvo uždrausta per 9 metus, gavo 10 nuošimčių visų balsų.

Francūzų Socialistai Atsisako Lankyti Kairiųjų Seimo Narių Sueigas

Paryžius.— Francijos Socialistų Partijos vadai nutarė toliau nedalyvaut Kairiųjų Delegacijoj, susidariusioje iš socialistų, komunistų, Darbo Federacijos, Žmogaus Teisių Sąjungos ir kitų kairiųjų organizacijų atstovų Francijos seime.

Detroit. — Tęsiasi derybos tarp CIO unijos ir General Motors.

Žydai Slaptai Valtelėmis Įplaukia į Palestiną

Haifa, Palestina. — Praeitą trečiadienį keli šimtai žydų mažomis valtelėmis slaptai įplaukė į šiaurinę Palestiną. Žydų vadai išleido lapelius, kur sako, jog jie rems slaptą žydų įvažiavimą į Palestiną; jie pasižada neatlaidžiai kovot prieš Anglijos bandymus uždaryt benamiams Europos žydams duris į Palestiną.

Batavia, grd. 27. — Anglų komandierius gen. Christison pranešė, kad jis dar griežčiau slopins Indonezijos žmonių kovą dėl nepriklausomybės.

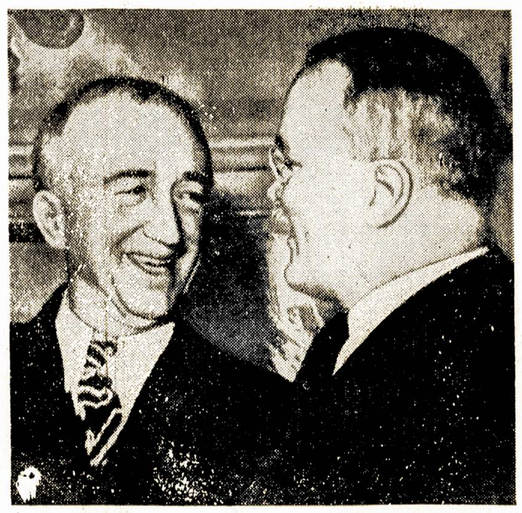

Amerikos Valstybės Sekretorius JAMES F. BYRNES ir Sovietų užsieninis komisaras VIAČESLAVAS MOLOTOVAS, du Maskvos konferencijos dalyviai. Trečias buvo Anglijos užsienio reikalų ministeris Ernest Bevin.

Trijų Didžiųjų Konferencija Nutarė Pavest Atom-Bombų Klausimą Jungt. Tautoms

Maskvos Konferencija Nusprendė Įsteigt Keturių Kraštų Kontrolės Komisiją Japonijai

Washington, gruod. 27.— Oficialis pranešimas apie Trijų Didžiųjų užsieninių ministerių nutarimus Maskvos konferencijoj buvo atidėtas iki šio ketvirtadienio vakaro 10 val.

Tuo tarpu New Yorko Times korespondentas davė neoficialį pranešimą, kad konferencija nutarus sekamus dalykus:

Kreiptis į Jungtinių Tautų Organizacijos visuotinąjį susirinkimą sausio mėnesį, kad atominės bombos klausimą pavestų Jungt. Tautų Saugumo Tarybai, o neskirtų specialės komisijos tuo reikalu. Nenaudot atominių ginklų karui.

Sudaryt keturių kraštų kontrolės komisiją Japonijai. Toj komisijoj būtų po vieną atstovą nuo Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Chinijos.

Sovietų Sąjunga sutiks dalyvauti ir Tolimųjų Rytų Patariamojoj Komisijoj Washingtone tuo supratimu, kad kontrolės komisija Japonijoj vykdys patarimus ir patvarkymus Washingtono komisijos ir kad washingtoniškė komisija negalės duot tokio patvarkymo bei patarimo, kuriam bent vienas iš keturių šios komisijos narių pasipriešins. Generolui MacArthurui bus paliekama "atsarginė galia" veikti tokiais atvejais, kur komisijos narių prieštaravimai galėtų "vietoje suklampint" reikalingą išspręst klausimą.

(Laisvėje bus išspausdintas oficialis Trijų Didžiųjų užsieninių ministerių pranešimas apie jų konferencijos nutarimus.)

Truman Sako, Tikra 3-jų Didžiųjų Vienybė

Kansas City. — Pasikalbėjime su spaudos atstovais prezidentas Trumanas išreiškė pasitenkinimą Trijų Didžiųjų užiseninių ministerių konferencija Maskvoje. "Mes esame visiškoje sutartinėje," sakė jis.

Byrnes Džiaugiasi Maskvos Konferencija

Maskva, gruod. 27. — Amerikos valstybės sekretorius (užsieninis ministeris) James F. Byrnes pareiškė korespondentams, kad jo pasitarimai su Sovietų užsienio reikalų komisaru Molotovu ir Anglijos užsieniniu ministeriu Bevinu davė labai teigiamų vaisių; Byrnes sakė, jog sumegsta nuoširdūs ryšiai tarp Trijų Didžiųjų. Tie ryšiai "teikia, vilties, kad ir kiti klausimai bus išspręsti panašioje dvasioj," pridūrė Byrnes. Jis, be kitko, pranešė, jog susitarta dėlei atominės jėgos.

PO JANKIŲ PROTESTO MANILOJE, PULK. KRIEGER ŽADĖJO GRĄŽINT JUOS Į JUNGTINES VALSTIJAS

Manila. — Pulkininkas G. H. Krieger pasižadėjo pirm naujų metų išsiųsti namo visus 15,000 Amerikos kareivių iš dviejų stočių Filipinuose. Tokį pulkininko žodį kareiviai gavo ant rytojaus po to, kai 4,000 kareivių demonstravo, protestuodami prieš atšaukimą laivo, skirto jiem grąžinti.

SUJUDIMAS PRIEŠ FAŠISTŲ PALAIKŲ TERORĄ ITALIJOJ

Roma. — Gatvekariuose pasirodė spausdinti atsišaukimai išnaikint fašistinius palaikus Italijoj. Bet policija nelabai stengiasi surasti teroristus, kurie paleido nuodingų dujų bombą į Komunistų Partijos direktorių susirinkimą. Ta iš vokiškų medžiagų pagaminta bomba išnešė patalpos duris ir langus ir pasiuntė kelis vadovaujančius komunistus į ligoninę. Tarp sužeistų yra ir žmona Giuseppe's di Vittorio, Italijos Darbo Unijų Sąjungos sekretoriaus.

Advokatai Smerkia Atom-Bombų Slaptybes; Ragina Pavest Jas Jungt. Tautom

Washington. — Nacionalė Advokatų Gildija pasmerkė Amerikos-Anglijos valdžių planą laikyti slaptybėje, kaip atominė bomba pagaminama. Advokatų Gildija reikalauja pervest atominius klausimus Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai spręsti; sako, mėginimas išlaikyt atom-bombų dirbimo slaptybę pablogino santykius su Sovietų Sąjunga ir Francija.

Francijos Seimas Užgyrė Paskolą iš Amerikos

Paryžius. — Steigiamasis Francijos seimas užgyrė Bretton Woods konferencijos nutartus tarptautinį banką ir fondą. Sykiu seimas nutarė imti 500 milionų dolerių paskolą reikmenims pirkti iš Jungtinių Valstijų.

Gręsia 200,000 Elektros, Radijo Darbininkų Ir Mašinistų Streikas

Washington. — Atrodo, kad neišvengiamas CIO Elektros, Radijo Darbininkų ir Mašinistų Unijos streikas. Unijos vadų pasitarimas su darbo departmento atstovais nedavė jokių pasekmių. Darbininkai reikalauja pridėt po $2 algos dienai. Unija turi virš 200,000 narių. Jos streikas apimtų 76 fabrikus 22-se valstijose.

OPA PERŽIŪRĖS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ KAINAS

Washington.— Kainų Administracija - OPA ketina po naujų metų tyrinėti vyriškų drabužių kainas. Stambieji audimų ir drabužių fabrikantai stengiasi priverst vyriausybę pakelti jiems kainas. Tuo sumetimu jie tyčia permažai gamina audimų ir drabužių. Jų agentai visokias būdais daro spaudimą valdžiai, kad leistų pabrangint vyriškų drabužių ir audimų kainas. Tuo tarpu tūkstančiai karo veteranų negauna nusipirkt drabužių.

GEN. MARSHALL PIETAVO SU CHINŲ KOMUNISTŲ VADU

Chungking, gruod. 27. — Laikinasis Amerikos ambasadorius gen. George C. Marshall pasikvietė į pietus chinų komunistų vadą gen. Chou En-lai.

Svarstysią Siūlymą Sutraukyt Ryšius Su Franko Valdžia

Washington. — Jungtinės Valstijos palankiai atsiliepė į Francijos pasiūlymą, kad Amerika, Anglija ir Francija pasitartų apie diplomatijos ryšių sutraukymą su Franko fašistų valdžia Ispanijoj. Menama, kad pasiūlymas bus svarstomas.

AMERIKOS REPORTERIAI GIRIA TVARKĄ SOVIETINĖJ VOKIETIJOS DALYJ

Berlin. — Penki amerikonai korespondentai per 8 dienas apkeliavo 700 mylių Sovietų užimtoje Vokietijos dalyje. "Mes gavome tokį gerą įspūdį iš sovietinės valdybos toje srityje", rašo New Yorko Herald-Tribune korespondentas Russell Hill, "kad tiktai stebėjomės, kam buvo laikoma slaptybė apie tą sritį."

Russell tęsia:

"Rusai pristatė mus į vietas, kurias prašėme pamatyti. Tarp tų vietų buvo Leipzig ir Dresden, du didžiausi miestai šioje srityj; milžiniškas Leuna dirbtinio žibalo fabrikas Merseburge; didžiausia angliakasykla Saksonijos provincijoj ir buvęs junkerių dvaras, neseniai padalintas tarp smulkiųjų valstiečių. Mes kalbėjomės su Raudonosios Armijos karinės valdybos oficieriais ir su vokiečiais valdininkais.

"Ši kelionė turėtų padaryti galą daugeliui paskalų, pavyzdžiui, paskalams, būk rusai išgabenę visą mašineriją ir gyvulius iš savo užimto ruožto ir būk telkiama daug Raudonosios Armijos vidurinėje Vokietijoj.

"Viskas, ką mes matėme, liudijo, kad nors Sovietai iškraustė kai kuriuos dalykus į karinių atlyginimų sąskaitą, bet jie paliko vokiečiams gana priemonių pakenčiamai pragyventi.

"Mes niekur nematėme jokių ženklų, kad čia būtų laikoma daugiau (sovietinės) kariuomenės, negu reikalinga tvarkai palaikyti ir karinės vyriausybės pareigoms atlikti.

"Aišku, jog pramoninė gamyba čia greičiau atgaivinta, negu amerikiniame užėmimo ruožte. Kiekviename mieste dūmai vertėsi iš fabrikų kaminų. Mūsų aplankyta kasykla spalių mėnesį davė iki 84 nuošimčių to anglies kiekio, koks buvo gautas 1938 m. tą patį mėnesį. Kai kuriose kietosiose angliakasyklose Saksonijoje jau 30 nuošimčių daugiau anglies pagaminama, negu pirm karo.

"Prūsiškoje Saksonijos provincijoje dirba 2,600 fabrikų ir dirbtuvių, samdančių daugiau kaip po 10 darbininkų, o 500 dirbtuvių dar

(Tąsa 5-me pusl.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES
United States, per year $6.50
United States, six months $3.50
Brooklyn, N. Y., per year $7.00
Brooklyn, N. Y., six months $3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

19-ka Metų Nuo Sušaudymo "Tų Keturių"

Š. m. gruodžio 27 dieną sukako lygiai 19-ka metų nuo to laiko, kai budelis Smetona sušaudė keturis Lietuvos darbininkų judėjimo vadus: Giedrį, Požėlą, Greifenbergerį ir Čiornį. Jie buvo suimti, teisti ir sušaudyti tuojau po fašistinio perversmo, kurį smetonininkų klika įvykdė Lietuvoje, smurtu nuversdama liaudininkų-socialdemokratų valdžią.

Gerokas tarpas mus skiria nuo tų įvykių. Keturi sušaudyti komunistai, reikia pasakyti, nežuvo veltui: jų darbai, jų užsilaikymas teisme, jų drąsus ėjimas mirti buvo ir tebėra pavyzdžiu ir įkvėpimu tūkstančiams Lietuvos darbininkų, valstiečių ir inteligentų, kovojusių prieš fašizmą, už naują visuomeninę santvarką Lietuvoje.

Fašizmas buvo sutrėkštas Lietuvoje. Fašistų "staršas" (Smetona) gavo galą prieš porą metų Clevelande. Kiti fašistai išsisklaidę po pasaulį, viską daro, kad sugrąžinti Lietuvon fašistinį viešpatavimą. Jiems šiandien, kaip ir prieš 19-ką metų, talkininkauja klerikalai ir daugelyj atvejų socialistai. Bet veltus jų darbas. Lietuva yra tarybinė respublika, įeina į galingąją Tarybų Sąjungą, laisvų tautų draugystę. Tokiai Lietuvai ir lemta pasilikti.

Tiesa, Tarybų Lietuvos liaudis dar vis stovi prieš milžiniškus darbus: vokiškieji bestijos kraštą sugriovė, miestus sudegino, šimtus tūkstančių geriausių Lietuvos sūnų ir dukrų iššudė! Tačiau, likusieji gyvais, Lietuvos žmonės, vadovaujami savo tarybinės vyriausybės, atstato šalį, kuria naują, beklasinį gyvenimą, dėdami tvirtus pagrindus kilimui į aukštybes, į komunistinę santvarką.

Prisiminusi tų keturių didvyrių mirtį prieš 19-ką metų, Lietuvos liaudis, be abejo, drąsiau ir ryžtingiau darbuosis savo kraštui atstatyti ir didesniu budrumu saugos, kad niekad lietuvių tautos gyvenime neįvyktų tai, kas įvyko tais nelemtaisiais 1926 metais!

"We Want Ships"

Kalėdų dienoj, kada Amerikos karo transportai atvežė naują gen. Chiang Kai-sheko armiją ir iškėlė Hulutao prieplaukoj karui prieš Chinijos liaudį, tai Amerikos kareiviai demonstravo Maniloj reikalaudami vežti juos namo.

Apie 4,000 mūsų sūnų ir brolių susirinko ir numaršavo prie 21-mo armijos skyriaus viršininkų namo, šaukdami ir nešdami iškabas su užrašais: **"We want ships!" "We want to go home!"**

Žinoma, tokis kareivių elgesis nepatiko aukštiems armijos komandieriams, kurie norėtų, kad kovūnai nemąstytų, kad jie tik pildytų iš aukščiau pateiktus įsakymus. Pulkininkas J. C. Campbell reikalavo grįžti į barakus ir sakė: "Jūs, vyrai, užmiršote, kad nedirbate General Motors Korporacijai, bet esate dar armijoj!"

Tegul pulkininkas sako ką nori, bet tūkstančių kovūnų demonstracija yra pareiškimas jų žmoniškų teisių, pareiškimas protesto prieš Amerikos kišimąsi į Chinijos namų reikalus, prieš teikimą pagalbos reakcijai, prieš laikymą jų ten, iš kur turėjo jau būti parvežti pas jų tėvus, motinas, brolius, seseris, žmonas, vaikus ir mylimąsias.

Kad dabartinė Jungtinių Valstijų politika Chinijoj ir Tolimuose Rytuose yra neteisinga, tai tos pačios dienos prisiųsta žinia iš Chinwangtao, Mandžurijos pasienio (kurią prisiuntė Mr. Henry R. Lieberman), patvirtina.

Šis korespondentas kalbėjosi su Amerikos marinų leitenantu ir štai ką leitenantas jam pasakė:

"Marinai klausia manęs, kodėl jie tebelaikomi čia. Aš, kaipo oficierius, privalau jiems atsakyti į klausimą, bet tu negali marinams pasakyti, kaip sako politikai, kad jie čia yra laikomi nuginklavimui japonų, kada jie ir japonai saugo tą patį gelžkelį, atlieka tą patį darbą."

Toliau šis korespondentas kalbėjosi su marinu Joseph Cunningham, iš Pittsburgh, kuris greta japonų saugo tą gelžkelį ir jo klausė:

— Kaip tas tau patinka?

— Man? — klausimą pastatė marinas. — Mes prieš juos kariavome ant Okinawa salos...

Aišku, ką reiškia priminimas Okinawa žiaurių mūšių. Ten Amerikos marinai tūkstančiais žuvo, o dabar jie greta pastatyti su japonais tarnauti Chinijos reakcijai. Štai kodėl reikalinga griežtai ir greitai pakeisti tą politiką, sulaikyti teikimas bent kokios generolui Chiang Kai-shekui pagalbos.

Vėlesnė žinia iš Manilos sako, kad Jungtinių Valstijų Ramiojo Vandenyno skyriaus viršininkas pulkininkas G. H. Krieger prižadėjo tuojau išvežti į Ameriką 15,000 kareivių, jų tarpe ir 4,000 demonstravusių.

Kolonijų Tautos ir Jų Laisvė

Dar vis didesnė pasaulio žmonių pusė yra kolonijų ir pusiau-kolonijų padėtyj. Visos Azijos tautos, išskiriant tas, kurios įeina į Tarybų Sąjungą, neturi laisvės. Net tokios valstybės, kaip Iranas ir Turkija, kurios yra neva nepriklausomos, faktiškai visada šoka pagal Londono komandą. Gi Afrikoj laisvės nėra. Centralinės ir eilė Pietin. Amerikos tautų yra kolonijų ir pusiau-kolonijų padėtyj.

Iš to yra aišku, koks didelis darbas laukia Jungtinių Tautų Organizacijos tą skyrių, kuris vadinasi **Globojimo Komitetas.**

Sovietų Sąjunga, kurioj kiekviena tauta ir tautelė turi savo laisvę, griežtai stoja už kolonijų ir pusiau-kolonijų žmonių laisvę. Radijo komentatorius Leminas pasmerkė reakcinę kolonialę politiką ir tarpe kitko pareiškė:

"Tarybų Sąjungos dalyvavimas Jungtinių Tautų Organizacijoj užtikrina viltį toms tautoms, taipgi, kad bus išlaikyta pasaulyj taika... Ta reakcinė politika, — sakė komentatorius, — kurios dabar laikomasi Indo-Chinuose, Indonezijoj, Indijoj ir Artimuose Rytuose, yra pragaištinga.

"Tos kolonialės valstybės, kurios nenori kreipti atydos į kolonijų ir pusiau-kolonijų gyventojų nepriklausomybės troškimus, kurios daro pastangų pasmaugti tą judėjimą su pagalba ginkluotos jėgos, daro pareiškimus, kad būk tą judėjimą "iššaukia tik išlaukinės jėgos" —imasi jau senai išbandytų priemonių tų, kurie dėjo ir deda pastangas pavergimui kitų tautų."

Jis nurodė, kaip pasibaigęs karas parodė žalingumą tos kolonialės politikos, kurios tulos valstybės (Britanija, Jungtinės Valstijos, Holandija) laikosi ir dabar.

Neteisingumą tokios politikos pasmerkė ir Irano seime Dr. Rudmanesh, atstovas kairiosios partijos, kuris sakė, kad dabartinė Irano valdžia laikosi senos, reakcinės politikos, pataikavimo Britanijai politikos ir nenori suprasti Azerbaidžano liaudies demokratinio judėjimo, kuris reiškia Irane galą britų kolonialei politikai.

LAISVĖS BANKIETAS IR BENDROVĖS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Ko-operatyvės Spaudos Bendrovės ir Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimas įvyks Sausio-Jan. 27, 1946, pradžia 10 val. ryto, Grand Paradise Salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Po suvažiavimo bus bankietas, tose pačiose salėse. Kadangi valgiais aptarnavimas įvyks atskiroje salėje, tame pačiame budinke, tai didžiojoje salėje šokiai tęsis be pertraukos nuo 6:30 val. iki vidurnakčio.

Popiežius ir Nauji Kardinolai

Popiežius Pijus XII paskyrė dar 28-nis naujus kardinolus, kurių tarpe ir keturi iš Jungtinių Valstijų. Tai pirmu kartu popiežiaus taryboj bus 28 kardinolai italai ir 42 kardinolai ne italų šalies. Tai pirmas atsitikimas bėgyj 500 metų, kad italai bus mažumoj. Kardinolai yra kandidatai į popiežius, nes, popiežiui mirus, jų taryba išsirenka iš "'Dievo valios" naują popiežių.

Italija turėjo 24 kardinolus, jis jai davė tik 4 naujus. Jungtinės Valstijos turėjo vieną, tai paskyrė dar keturis naujus. Vokietija turėjo vieną, tai jai dar davė tris naujus. Brazilija neturėjo nei vieno, o jai davė 2 naujus. Australija, Chile, Chinija, Kuba, Anglija, Vengrija, Holandija, Peru ir Portugalų Afrika neturėjo nieko, o dabar joms duota po vieną kardinolą.

Kodėl popiežius Pijus XII patsai būdamas italas, o nusisuko nuo italų šalies ir pasikvietė į savo tarybą iš kitų šalių asmenis, kuriuos jis padarė kardinolais?

Prie to jį atvedė dabartinė pasaulinė padėtis. Popiežius Pijus XII, kurio tikras vardas yra Eugenio Pacelli, kuris gimė Romoj 1876 metais, yra žiaurus priešas darbininkų, liaudiškos demokratijos ir Tarybų Sąjungos.

1917 metais jis tapo kardinolu. Popiežius Benediktas XV jį pasiuntė į Lenkiją, kaipo savo atstovą. Jis ten būdamas veikė išvien su Lenkijos grobikais maršalu Pilsudskiu, kuris 1920 metais užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių ir Vilniją, kuris tais pačiais metais užpuolė Tarybų Ukrainą, kad ją pavergti. Kardinolas E. Pacelli visais klausimais rėmė Lenkijos imperialistus.

Kada jis užėmė popiežiaus vietą, 1939 metais, tai pirmas jo žygis buvo pasmerkimas Ispanijos liaudies ir užgyrimas fašisto Franco žygių, kaipo "katalikybės gelbėjimo nuo raudonųjų."

Tais metais Hitleris užpuolė Lenkiją. Vokietijos ir Italijos fašistai, Japonijos imperialistai vedė agresijų karą pasaulio pavergimui. Jie pavergė šalį po šalies. Jie naikino žmones milionais. Ar girdėjo kas, kad popiežius būtų nors kartą pasmerkęs Mussolinį ir Hitlerį? Nieko panašaus! Jeigu jis ir prasitarė žodelį, kitą prieš nacius, tai tik dėl mados. Tuo pat kartu leido vieną po kitam pareiškimus prieš "komunistų tironiją", atkartodamas visus nacių prasimanymus prieš Sovietų Sąjungą.

Kol Hitleriui sekėsi, tol Vatikano popiežius tylėjo. Kada Raudon. Armija sudaužė nacių jėgas, pradėjo artintis prie Vokietijos, tai naciai ieškojo taikos su Ameriką ir Anglija. Ir popiežius tada pradėjo jau kalbėti prieš "baisų karą" ir "už taiką."

Mussolinis ir Hitleris sumušti. Tarybų Sąjunga išėjo galinga. Pasaulyje žmonės pasisuko prieš karalius, prieš reakciją, už liaudies demokratiją. Raudon. Armijos daliniai stovi Lenkijoj, Vengrijoj, Austrijoj. Vis tai katalikiškos šalys. Raudonosios Armijos ir tarybinės tvarkos vardas auga. Italijoj sudaryta koalicinė vyriausybė, kurioje yra ir komunistų ministeriais. Žmonės nori žemės, jie nori laisvių. Tokia yra Europoj pokarinė padėtis.

Pralaimėjo Hitleris, pralaimėjo ir Vatikano popiežius su savo politika. Bet jis žino, kad fašizmas ir hitlerizmas yra sumuštas dar tik karo lauke. Mussolininis fašizmas ir hitlerizmas turi savo sėbrų Pietų Amerikoj ir Jungtin. Valstijose. Italija eina tolyn nuo reakcijos, nuo karaliaus, nuo Mussolinio režimo, — artyn demokratijos. Bet reakcijos dar yra kitose šalyse. Vatikano popiežius pasiskiria iš tų šalių pagelbininkus, padarydamas juos kardinolais.

O ką jis padarė kardinolais? Tą geriausiai rodo iš Jungtinių Valstijų paskyrimas F. J. Spellmano ir S. A. Stritch į kardinolus. Juk tai žmonės, kurie yra politiniai reakcininkai, kurie jungiasi su Hearsto politikais, kurie jungiasi su tautinių mažumų fašistais.

Argentina, Brazilija, Portugalija, Ispanija, Portugalijos Afrika, vis tai yra centrai, kur dar tvirčiausiai laikosi Mussolinio ir Hitlerio sėbrai. Iš ten popiežius ir skiria sau naujus kardinolus, naujus pagelbininkus.

Kol Mussoliniui ir Hitleriui sekėsi, tai popiežius buvo su jais. Kada tie ieškojo taikos, tai ir popiežius jos ieškojo. Kada hitlerininkai ir mussolinininkai fašistai bei jų simpatikai nori uždegti trečią pasaulinį karą, rėkia prieš Tarybų Sąjungą, tai ir popiežius kalėdinėj kalboj daug prikalbėjo prieš "totalitarinę valstybę," turėdamas minty Tarybų Sąjungą. Jis ugnimi į ją spjaudė. Jis tuo pat kartu maldavo susimylėjimo teisiamiems "nugalėtiems", reiškia naciams!

Tokia tai popiežiaus politika ir iš jos išplaukia jo paskutinis pasisukimas į kitas šalis, į tas — kur jis mato galimybės reakcijos veiklai.

"Pamylėjo" jis ir Jungtines Valstijas, nes čia po demokratijos skraiste laisvai veikia hitleriški ir kitoki reakcijos gaivalai.

Popiežius "pamiršo" Čechoslovak. katalikus, jiems nedavė nei vieno kardinolo. Jis "pamiršo" milionus katalikų ir Jugoslavijoj, nes tos šalys šiandien yra kelyje į socializmą.

Jis davė Lenkijai dar vieną kardinola, — turėjo vieną, o dabar turės du, nes vis turi vilties, kad lenkai pasliks tvirti katalikai, nepaisant socialių permainų.

Jis pridėjo tris naujus kardinolus Francijai, kuri seniau buvo paskilbus, kaipo "buržuaziniai bedieviška," nes gener. de Gaulle yra tikintysis fanatikas. Gen. de Gaulle'o tarptautinė politika dažnai kenkia Jungtinių Tautų vieningumui. Tai popiežius "susimylėjo" ir ant francūzų.

Jis davė dar tris naujus kardinolus Vokietijai, nes toj dalyj Vokietijos, kuri yra okupuota amerikiečių, britų ir francūzų, katalikai kunigai sako hitleriškas kalbas iš sakyklų, o talkininkų vadai negali juos bausti, nes kunigai kalba bažnyčiose.

Tai taip galima išaiškinti šį naują popiežiaus "stebūklą" — nusisukimą nuo italų, ir atsišaukimą "atsiversti prie Dievo" į kitas šalis.

D.M.Š.

Anglijos Parlamento narys kvočia keturis iš trylikos nacių industrialistu, laikomų Dortmund kalėjime, Vokietijoj, laukiančių sprendimo, ar jie bus įskaityti į karo kriminalistus. Hitlerio atėjimas galion, kaip žinia, buvo suplanuotas ir remiamas tokių, kaip jie.

Kas Ką Rašo ir Sako

IMASI TALKON PROFESORIUS

Brooklyniškė "Amerika", įdėjo savo skiltysna ištrauką iš vieno Worcesterio profesoriaus straipsnio, tilpusio to miesto dienraštyje. Minėtasis profesorius (Ekblaw), bet kitko, šitaip parašęs:

"Lietuva bus visados. Nors dabar užtemdyta, kaip Estija ir Latvija, Lietuva negali būti ir nebus sunaikinta. Lietuvos šimtametė šlovė negali būti nuslopinta ar užtemdyta. Vėl sušvys saulė tautos, kuri praeityje suvaidino žymią rolę Europos žengime kultūron ir filosofijos laipsnin..."

Prof. Ekblaw pasakė tai, ką mes visuomet sakėme ir tebesakom: Lietuva niekad nepražus! Jeigu, anot prof. Ekblaw, Lietuva "dabar užtemdyta", tai ją dar vis tebelaiko užtemdę dūmai, palikti vokiškųjų plėšikų, sugriovusių šalį (kuriems, beje, padėjo visoki lietuviški hitlerininkai).

Tarybinė santvarka Lietuvoje suteikia lietuvių tautai didžiausias progas klestėti, žygiuoti pirmyn. Šiandien Lietuva, kaip ir visi kiti Europos kraštai, karo išvarginti, dar yra sunkioje padėtyje, tačiau kiekviena diena atneša jai lengvatų. Tai paliūdija pranešimai apie ūkiškąjį ir kultūriškąjį progresą, daromą Lietuvoj.

Aišku, prof. Ekblaw, kalbėdamas apie "užtemdymą," turi galvoje tarybinę santvarką, socialistinę santvarką. Jis mano, jog toji santvarka užtemdino Lietuvą. Ja mtaip, matyt, sakė lietuviški kryžiokai, skelbią karą Tarybų Lietuvai ir visai tarybinei Sąjungai. Tame profesorius klysta. Jei pagyvens ir turės sąžinės, jis pats prie klaidos kada nors prisipažins.

Tačiaus jis teisingas tame, kur sako, kad Lietuva visuomet gyvuos. Tai aksioma (teisybė, nereikalinga prirodymų), nors jos nenori pripažinti lietuviški kryžiokai, kurie skelbia, būk, patapusi socialistine, "lietuvių tauta išnyks."

Tarnauja Raudonojoj Armijoj

Antanas Arvasevičius

A. K. Raila, Brockton, Mass., gavo atvirutę nuo savo giminaičio iš Sovietų Sąjungos. Jis rašo sekamai:

Brangus Dėde!

Aš Antanas Arvasevičius, sveikinu jūsų šeimą ir linkiu kuogeriausio pasisekimo ir sveikatos.

Dabartiniu laiku esu Raudonosios Armijos karių eilėse tolokai nuo Lietuvos. Aš esu sveikas ir tęsiu karo mokslą toliau. Jums kelis laiškus parašiau.

Pranešu liudną žinią, kad mirė mano tėvelis ir brolis Petras. Likau tik aš ir sesutė Stepanija, o kitus mūsų šeimos narius slėgia Lietuvos žemelė.

Mielas Dėde, parašyk laišką. Aš labai lauksiu, gal gausiu.

Antanas Arvasevičius

Chinų Komunistai Siūlo Užšaldyt Fronto Linijas

Chungking. — Chinų komunistų vadai pasiūlė vidurinės Chinijos tautininkų valdžiai, kad vieni ir kiti tuojaus sustabdytų naminio karo veiksmus tose pat dabartinėse linijose; sako, tarpusavio ginčus turėtų ramiai išspręsti ateinančioji įvairių Chinijos partijų konferenciją.

Baghdad. — Sakoma, visa amerikonų kariuomenė pasitrauksianti iš Irano iki naujų metų.

ISPANIJA ATIDAVĖ TALKININKAM TONĄ NACIŲ AUKSO

Madrid. — Ispanijos valdžia perleido Jungt. Tautoms toną aukso, suimto iš vokiečių ambasados; tai yra apie $1,250,000.

Bet fašistinė Franko valdžia priima į Ispaniją vis daugiau nacių pabėgėlių.

ISTORIJOS MORALYBĖ -- NUREMBERGO TEISMAS

Rašo ILJA ERENBURG

Kaip jums žinoma, viena Nurembergo teismo žvaigždė, "numatomas Hitlerio vietininkas," Rudolf Hess, lošia bepročio rolę. Jis pasirinko ne megalomaniją (per vėlu), net ir ne durnystę (nepriimna), bet praradimą atminties; amnezija jam atrodo geriausia liga dėl šio sezono. Kada jam parodė nacių parodos krutamus paveikslus Nuremberge, tai jis ten savęs nepažino. Jį išegzaminavo ekspertai ir, štai ką gerai žinomi psychiatristai surado: Kaltinamasis pradėjo linkti prie tokios praktikos (elgimosi), kada jis atsirado Anglijoj, dėl apsigynimo; ta praktika pas jį prigijo, ir jis ją dabar vartoja, kaipo galutiną priemonę apsigynimui teisme, kada jis mato jau neišvengiamą baudimą už nacišką kriminalystę.

Ekspertai pareiškė, jog Hess pirmiausiai "prarado atmintį tada," kada hitlerininkai buvo ištaškyti prie Stalingrado. Kol vokiečiai laimėjo grobius pasaulyj, tol jis visas savo įplaukas ir titulus atsiminė aiškiai.

Jis atmena, kad jis pradėjo prarasti atmintį tada, kada fašistai pradėjo pralaimėti. Vėliau jis pavargo lošęs sergančiu ir greitai "pasitaisė." Jis vėl "susirgo," kada Raudonoji Armija įžengė Vokietijon. Kada jis išgirdo, jog karas jau eina Rytų Prūsijoj, Hessas nutarė viską užmiršti ant visados.

Ne jis vienas turi tokius pageidavimus. Von Ribbentrop vėliau pasakojo: Kadangi jis esąs be galo nervuotas, tai jis

Naciai kriminalistai Nurenburgo teisme.

imdavęs ekstra dozą brómino ir dėl tos priežasties jis irgi praradęs atmintį. Kada Hessas išgirdo apie tai, tai jis nebegalėjo paslėpti savo pasitenkinimo, kad jo sugalvotą "triksą" jau ir kiti jo draugučiai kopijuoja.

Aš kalbu apie tai ne todėl, kad aš interesuočiausi tokių kriminalistų triksais. Hesso amnezija ir Ribbentropo dalina amnezija atrodo man giliu simboliu: nugalėtas fašizmas skundžiasi praradęs atmintį. Paklausk bile vieno paprasto hitlerininko peštuko, kuris žudė vaikučius ir padeginėjo stubeles Baltarusijoj, ką jis veikė karo metu, tai jis akis išvertęs tau sakys: "Aš bulves auginau," arba "Aš žąsis auginau."

Karo fabrikas Nuremberge, kuris dirbdavo Hitlerio armijai tankus, dabar gamina cigaretams skryneles, su užrašu: "Atminčiai Nurembergo Teismo." Gali būti tikras, kad šitos įstaigos vedėjas jokiu būdu neatmena, jog čia visai neseniai buvo dirbami karo tankai.

Galimas daiktas, jog tie kriminalistai meldžiasi, kad ne tik jie prarastų atmintį, bet kad ir visi jų nuskriaustieji ją prarastų. Hessas ir Ribbentropas duotų labai daug, kad jų kankintieji žmonės užmirštų visus tuos baisiausius metus. Bet tie žmonės atmena viską ir viską, lakštas po lakšto atidengia hitlerininkų kankynes, žudynes, deginimus ir naikinimą visko ant svieto, kas tik priklausė kitiems, ir kas nebuvo reikalinga patiems, — atidengia visas hitlerininkų kriminalystes Nurembergo teisme.

Kur pasirodo reikšmė Nurembergo teismo? Tūlos teismo procedūros atkreipia atydą savo komplikacija, mieravimu vieno žinojimo daugiau už kitus, mėginimu paslėpti faktus, arba teisiamųjų personažais. Žmonija jau seniai išdavė nuosprendį fašizmui, daug anksčiau Nurembergo teismo. Todėl ir šis teismas galėjo susidaryti tik dėl to, kad žmonija, įkiršinta fašizmo bjauriais darbais, nusprendė išnaikinti kriminalystes. Mes klausomės kriminalysčių, kurias mes žinome iš atminties: Tatai yra užrašyta ne rašalu, ale krauju — krauju mūsų brangiųjų ir artimųjų. Mes klausomės knygos, kurios raštą gerai žinome.

Kas link personažo kaltinamųjų, ką galėtume apie juos pasakyti? Jie yra paprasti niekšai, kurie atliko baisingas kriminalystes. Kiekvienas jų psychologiniai ir intelektualiai taip bereikšmiai, kad kada pažiūri į kaltinamųjų suolus, tai negali iškęsti savęs neklausęs: argi tai galima, kad šitie nedorėliai ir bailiai išsigimėliai paskandino Europą griuvėsiuose, iššudė milijonus ir milijonus žmonių?

Genijai tik gali sutverti gėrybes. Bet naikinimo darbas nereikalauja jokio protavimo. Bile išsigimėlis gali užmušti Puškiną ir laukinis sudeginti Tolstojaus raštus. Nuremberge teisiamieji žmonės nėra nei kiek aukščiau prote ir moralybėje, kaip ir jų tūkstančiai pasekėjų. Juos gali atskirti nuo jų paprastų fašistpalaikių tik tuomi, kad jie turi didesnius lokamnumus, didesnį beširdiškumą ir sukoncentruotą nelabumą.

Ne vien 20 kraujalakių gengsterių sėdi kaltininkų suole; pats fašizmas, jo neteisumas, jo samprotavimas, jo nuskurimas yra teismiamas.

Iš viso pasaulio žmonės atvažiavo į Nurembergą ne vien tik pažiūrėti pavyzdingo nubaudimo 20 kriminalistų, bet sykiu atskleisti kruviną lakštą prieš tautas — atpasakojimą aukščiausių kriminalysčių ant kriminalysčių; jie čia susirinko išgelbėti kūdikius nuo pavietrės. Mes žiūrime į griuvėsius ir misliname apie ateities miestus. Mes matome maskas vaikžudystės ir mąstome apie lopšius.

Aš nesuprantu, kam hitlerininkai pasirinko Nurembergą: čia jie laikė savo kongresus, čia maršavo jų automatai su mašininėmis kanuolėmis, kurios vėliau ardė Europos daržus. Tūli sako, būk Nurembergas buvo senovinių liekanų miestas, tai fašistai norėjo surišti savo darbus su senoviniais užkariavimais, jei ne su fiurerio piešiniais. Kiti sako, kad Nurembergas buvo tik miestas su dideliu tinklu gelžkelių ir geru skaičiumi viešbučių. O aš turėčiau pridėti, jog Nurembergas kadaise buvo garsus korikais. Miestas turėjo viduramžių inkvizicijos įrankių muziejų. Tas gal patraukė dvidešimto amžiaus piktadvasius.

Jungtinės Tautos pasirinko Nurembergą, arba kas likęs Nurembergo, dėl Tarptautinio Militarinio Tribunalo teisti tuos kriminalistus ten, kuri jie prie tų kriminalysčių prisirengė.

Goeringas mėgina nuduoti, būk jis nepaiso ir negali suprasti, kodėl jis čia turėtų būti "įžeidžiamas." Jis reporteriams pasakojo, būk jis "atsakomingas tik prieš vokiečius." Mes leisime jam atsiminti, bežiūrint į Nurembergo griuvėsius, jog jis prižadėjo vokiečiams, kad nei viena priešų bomba nepalies Vokietijos miestų. Jis ir jo kolegos gali atsiminti ir savo fiurerio žodžius: "Ateityj tik vokiečiai tenešios ant pečių šautuvus, o ne rusai, lenkai, ar čekai."

Prieš Tribunalą stovi rusas sargas su šautuvu ant pečių. O "viršžmogių" reprezentatoriai padavinėja kavą Nurembergo griuvėsiuose, valo čeverykus, baltina Tribunalo sienas (tas daug lengviau, negu save nusimazgoti svieto akyse).

Kaltinamieji ne perdaug nusiminę. Teismabučio atmosfera jiems kaip ir priprasta: nes jie buvo pripratę prie savotiškų teismų, kur kaltinamieji stovėdavo ne prieš teisėjus, ale prieš mėsininkus.

Ryte, kada teismas dar neprasidėjęs, teisiamieji pasileidžia į gyvas diskusijas. Goeringas mėgina susikibti su Doenitzu. Rozenbergas klausinėja Franką. Papenas duoda pamokas Baldur von Schirachui. Jie elgiasi, būk čia niekas jiems neatsitinka, būk jie čia susirinkę Hitlerio prieangyj ir kalbasi, kurią šalį jie dabar griebs pirmiausiai. Bet tuoj pastirsta baimėje. Juk ne grobis ir medaliai jų čia laukia, ale kartuvės. Ribbentropas tuoj pasidaro 20 metų senesniu. Streicher pradeda nervingai kasytis, o Rosenbergo smakras padrimba. Jie čia gyvena svajonių viltyje išsiliuosuoti ir gyvuliškoje baimėje.

Nei vienas jų nemąsto apie Vokietijos žmones, ir nei vienas titulas negali to paslėpti, jog čia prieš mus yra gauja gengsterių, pagautų pačiame akte, gengsteriai, kurie per 12 metų lošė diplomatais. Kaip ir kiekvienas paprastas fricas, kiekvienas jų mėgina visą kaltę suversti ant fiurerio. Keitel, vienas iš Trečiojo Reicho piliorių, mėgina nuduoti, būk jis buvo tik paprastas kareivėlis, kuris pildė fiurerio įsakymus, o Ribbentropas tikrina, būk Hitlerio diplomatai nėra atsakomingi už jo kareivius.

Aš matau juos teisiamųjų suole. Aš atsiminiau apie šią valandą Rževe, prie degančio Briansko, Kijeve, kada aš žiūrinėjau Babi Jar, Minske ir Vilniuje. Aš žiūriu į juos ir atsimenu jų ten darbus, — Paryžiaus gatves, kur Keitelio kareiviai maršavo, mūsų sutrėkštas mergaites Sauckelio, širdperšas Lenkijoj, kur Frankas valdė, ir pelenus, kur Rosenbergas Ukrainoje ir Baltarusijoje siuto.

Ar čia tik 8 teisėjai sėdi? Ne. Nurembergo teismabutyje yra mano seserys ir broliai, karo belaisviai, kurie mirė badu hitlerininkų naguose, mirę vaikučiai gaziniuose vežimuose, šešėliai Maidaneko, Oswiecim, Trebllinkoje, kraujas nekaltai nužudytų, Rusijos miestų pelenai, ir juodosios žaizdos Leningrado. Visa žmonija ir kiekvienas žmogus sėdi teisėju.

Ant sienos kabo reljefas Adomo ir Ievos. Gal būt ir privertė vokiečius vagis, kurie čia buvo teisiami, atsiminti apie jų pirmąjį grieką. Šie galvažudžiai, kurie čia dabar teisiami, nereikalauja tokios atminties priminimo; jie gerai žinojo, ką darė. Niekas jų nesuklaidino; jie suklaidino milijonus. Kada Goeringas buvo paklaustas, kokius titulus jis turėjo, jis pradėjo skaityti juos ant pirštų. Jis suskaitė dešimts, pašypsojo ir atsakė: "tai viskas." Jis nepamiršo priminti, jog jis buvo ir "Reicho girių čyfas," ir "prezidentas Reicho medžioklių." Bet jis neprisiminė "Hermann Goering Werke."

(Daugiau bus)

IBM PASKELBIA

1946 Elektromatinę Rašomąją Mašinėlę, kuri pagamina ypatingai gražius laiškus, su mažiausiomis fizinėmis rašėjo pastangomis.

Ji dabar rodoma IBM raštinėse visuose svarbiuose miestuose ištisoje šalyje. Mes mielu noru suteiksime pilnas žinias jums paprašius.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

World Headquarters Building, New York 22, N. Y.

ELECTROMATIC TYPEWRITER

Apie Petrą Arminą -- Trupinėlį

Petro Armino vardas susijęs su lietuvių tautinio sąjudžio aušra. Jis priklauso negausiam 19-to amžiaus antrosios pusės lietuvių patriotų būreliui, kurie ryžosi kelti lietuvių kalbos garbę ir tėvynės praeities meilę. Norėdamas įrodyti gimtosios kalbos tinkamumą gražiems poezijos vaizdams perteikti, P. Arminas vertė eilėmis įžymiausius lenkų romantikus: Liudviką Kondratavičių - Surokomlę, Adomą Mickevičių. Tačiau geriausiai jam pasisekė išversti garsiojo rusų pasakėtininko Krilovo kūrinius, kurie vėliau pateko į lietuviškuosius elementorius, į chrestomatijas. Išvertė jis keletą iš lenko Krasickio pasakėčių.

Kas nežino P. Armino verstosios pasakėčios: "Arkliai vieną šaltą dieną sunkiai vežė namo šieną"; arba Lietuvos jaunimo pamėgtos, jo iš L. Kondratavičiaus išverstosios dainos: "Tegu giria šlamščia, ūžia, o mes josim į karužę"? Tai maršas iš Kondratavičiaus "Piastų dukters."

-Jo vertimų ritmika remiasi beveik išimtinai silabiniu ritmu ir dviskiemeniais eilėgaliais, bet ir šiuo eiliavimo būdu jam pasisekė parodyti nepaprastą mūsų kalbos skambumą ir lankstumą.

Petras Arminas, literatūroje reiškęsis Petro Trupinėlio slapyvardžiu, kilimo suvalkietis. Jis gimė 1853 m. rugsėjo 16 d. Deksniškių (Biskių) k., Gižų valsč., Vilkaviškio apskr. Baigęs tuometinės Marijampolės progimnazijos porą klasių, stojo į Veiverių pedagoginius kursus (vėliau virtusius mokytojų seminarija), kuriuos baigęs liko pradžios mokyklos mokytoju ir daugiausia dirbo tą darbą savame krašte: Alvite, dab. Kudirkos Naumiestyje, o ypačiai pasireiškė paskirtas Marijampolės gimnazijos rengiamosios klasės vedėju ir nepriverstinės lietuvių kalbos mokytoju visose klasėse. Tuomet Marijampolės gimnazijoje buvo net penki lietuviai mokytojai, kurie stengėsi atsverti skleidžiamą lenkinimo įtaką.

Bedirbant Marijampolės gimnazijoj, pasirodė lietuviškas laikraštis "Aušra," kurioje P. Arminas bendradarbiavo, pateikdamas poezijos vertimų ir istoriškų straipsnių, kaip "Nusidavimai Lydos pilies" ir kt. Tuo būdu P. Arminas turi dar ir aušrininko vardą.

P. Arminas mirė 1885 m. kovo 18 d. džiova, Marijampolėje, tesulaukęs trisdešimt antrų metų; ten jis ir palaidotas.

Būdamas Marijampolės gimnazijos lietuvių kalbos mokytoju, P. Arminas juto gyvą reikalą parengti lietuvių kalbos chrestomatiją, kurią jisai ir parengė. Ši chrestomatija buvo išgirta Varšavos apygardos globėjo Voroncovo, bet neišleista kitiems lietuviams pasimaišius ir ją sukritikavus.

P. Arminas turėjo didelės įtakos to meto besimokančiam jaunimui ir veikė jį savo gyvu pavyzdžiu, aiškindamas iš valstiečių, kilusiam lietuvių jaunimui gimtosios kalbos grožį ir skatindamas jos neišsižadėti. Jis buvo artimuose santykiuose su kitu panašiu lietuvių tautinio sąjūdžio darbuotoju Petru Kriaučiūnu, taip pat Marijampolės gimnazijos ilgalaikiu mokytoju ir jaunuomenės auklėtoju.

P. Armino raštai skyrium buvo išleisti 1893 ir 1907 m. Be to, jis parašė studiją apie Adomą Mickevičių, kurią 1898 m. išspausdino Amerikos lietuvių laikraštis "Tėvynė."

Petro Armino, kad ir neilgai gyvenusio ir palikusio ne tokį gausų literatūrinio darbo palikimą, patriotinė veikla vertinama dėl jo gyvos įtakos Marijampolės gimnazijos mokiniams, iš kurių paskiau išėjo ne vienas lietuvių tautos veikėjas ir visuomeninis darbuotojas.

J. Butėnas.

40 Metų Karolio Vairo Literatūrinio Darbo

Tarybinių rašytojų sąjungos narys — rašytojas Karolis Vairas — Račkauskas savo literatūrinį darbą pradėjo 1905 m., redaguodamas "Lietuvių Laikraštį" Petrapilyje. 1907 m. jis emigravo į Jungtines Amerikos Valstybes, kur dirbo su pažangiąja amerikiečių lietuvių visuomene. Pirmas stambesnis jo darbas buvo Augusto Bebelio vertimas — "Moteris ir socializmas." Tuo pat metu buvo išleista jo iš lenkų kalbos versta Marchlevskio "Politinė ekonomija."

1910 m. K. Vairas, drauge su dr. Jonu Šliupu įsteigė ir pats redagavo penkeris metus mėnesinį pažangios pakraipos žurnalą "Laisvoji Mintis." Vėliau amerikiečių pažangiosios organizacijos "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje" buvo išrinktas jų organo "Tėvynė" redaktorium ir tą darbą dirbo beveik 10 metų.

Amerikoje dirbdamas K. Vairas prisidėjo prie lietuvių darbininkų organizavimo ir švietimo.

Apsigyvenęs po 1934 m. Lietuvoje, K. Vairas nemaža dirbo publicistikoje ir verstinės literatūros srityje. Iš anglų kalbos jis išvertė T. Dreiserio "Amerikoniška tragedija," Konino — "Citadelė," A. L. Strongo "Penktoji žmonijos dalis," P. Buck "Pirmoji žmona" ir "Revoliucija" ir visą eilę kitų knygų. Įžymiausias jo darbas — amerikiečių poeto Longfellow poemos "Hiavatos giesmė" ir H. G. Wellso "Pasaulio istorija" vertimas.

Iš tarybinės literatūros jis išvertė M. Gorkio "Motina," "Nereikalingo žmogaus gyvenimą," "Išpažintį" ir "Ant dugno" (šią dramą K. Vairas statė Niujorko ir Bruklino scenose su lietuviais darbininkais).

Be vertimų, K. Vairas yra parašęs nemaža ir originalių veikalų, eilėraščių, straipsnių kultūriniais klausimais. Šiuo metu jis verčia F. Kuperio "Paskutinysis mohikanas" ir J. Steinbecko didelį pagarsėjusį romaną "Rūstybės kekės."

O. Dovilaitė,
(iš Vilniaus "Tiesos.")

Skaitytojų Balsai

Pasidalinus Mintimis

Kol šis mano rašinys pasieks spaudą, tai aš švęsiu savotišką jubiliejų, nes gruodžio 20 d. sueis lygiai keturi mėnesiai, kaip sergu.

Per tą laikotarpį, rodos, žaibo greitumu mano galvoje atėjo ir praėjo įvairiausios mintys. Na, ir mano sveikata gana gerai pašlubavo. Kaip toliau bus, — pagyvensiu, pamatysiu..

Labai, labai pasiilgau visų draugų ir šiaip visokių pramogų, negalėjęs aplankyti.

Šiomis dienomis prisiminiau, kad organizaciniam ir pažangiam visuomeniškam judėjime dalyvauju 28 metai. Ir kaip tas laikas greitai praėjo. Mat, kada esi sveikas, drūtas ir ką nors darai, tai tau į galvą neateina mąstyti apie laiką ir net apie savo sveikatą.

Gavau daug gražių laiškelių, atviručių nuo artimų ir tolimų draugų, pareiškiant man užuojautą. Gauta laiškai taip sakant, iš arti ir toli, pradedant nuo draugo D. M. Šolomsko, nuo vietinės ALDLD 54 kuopos ir net nuo draugo Jasilionio iš Binghamton, N. Y.

Vietiniai draugai visi mane nuolat aplanko. Nuolatiniais mano lankytojais yra draugai S. Poškus, W. Domošaitis, S. Baltučiai, S. Liutkus ir H. Sakalauskienė.

Iš apylinkės miestų, apart užuojautos gautų laiškų, niekas manęs neaplankė.

Už tokį nuoširdų atsinešimą linkui manęs nuo artimų ir tolimų draugų tariu jiems labai didelį ačiu.

Beskaitant Vilnį ir Laisvę pasidaro galvosenoj geresnė nuotaika. Matai, kas dedasi lietuviškame judėjime. Ypač gana gerai tėmijau apie Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą ir man rodos, kad gana viskas puikiai išėjo, nes buvo skaitlingas ne tik delegatais, bet ir svarbiais tarimais.

Man labai patiko Vilnyje spausdinta Mykolaičio - Putino apysaka "Altorių Šešėlyje." Tai, apart Cvirkos, man teko susipažinti dar su vienu geru Lietuvos rašytoju.

Kalbant apie rašytojus, reikėtų, kad Literatūros Draugija susitartų su Lietuvos rašytojais, kad jie Amerikos lietuviams pagamintų gerą apysaką. Nes Lietuvoj, kaip pasirodo, ir pasaulinis karas negalėjo panaikinti gana stambių ir įvairių rašytojų, nes jie didžiumoje, ačiu Sovietų Sąjungai, išliko gyvi. Tai stambus pliusas Lietuvos kultūriniam gyvenimui.

Draugas Pruseika gana daug rašo ir labai gerai kritikuoja klerikalus iš jų praeities darbų.

Abelnai Vilnis per visą karo laikotarpį gana gerai išlaikė gerą anglišką skyrių dėl naujos amerikonų lietuvių gentkartės.

Aš kadaise negerai atsiliepiau apie tą Vilnies skyrių, bet dabar, viską apsvarstęs, atsiimu atgal.

Kas man nepatiko, tai tas baisus įvykis kryžiokų suvažiavime Chicagoj, kuriame tapo sumušta draugė Skeberdytė. Apie šį įvykį Vilnis aprašė vietinėse žiniose, o tą žinią reikėjo patalpinti ant pirmo puslapio, žymioj vietoj, kaip Laisvė padarė.

Prisiminus apie rašytojus, kaip tai atėjo į galvą, kad gruodžio 14 d., 1945 m., sulyg seno rusų kalendoriaus, sukako lygiai 120 metų, kaip įvyko garsus Rusijoj dekabristų sukilimas. Prie dekabristų prigulėjo garsūs rusų rašytojai: Turgenevas (Turgenevas gimė 1818 metais, taigi jis negalėjo dekabristų sąjudžiui priklausyti. — Red.), Puškinas ir kiti žymūs rusų rašytojai.

Tas didis įvykis rusų istorijoj daug įtakos padarė į Rusijos liaudį ir pamokino žmones ir abelnai darbininkus, kaip reikia ir reikėjo kovoti už geresnę ateitį ir laisvę.

D. Krutis.

So. Boston, Mass.

Svarbus Lietuvių Mitingas

Kadangi iš Bostono ir apylinkės didelė delegacija buvo Antrame Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavime, Pittsburgh, Pa., ir kadangi Keleivis bliuznija, būk tam suvažiavime buvo Kremliaus "vergai," todėl be galo kiekvienam lietuviui darosi žingeidu žinoti, kas tam suvažiavime buvo ir kokis suvažiavimo nuopelnas.

Tad sausio 13 d., kaip 2:30 po pietų, įvyks viešas mitingas Municipal Auditorijoj, E. Broadway, So. Boston, Mass. Suvažiavime dalyvavę pateiks nuoseklų raportą ir aiškins abelną suvažiavimo prasmę. Bus lietuviškų dainų. Harmonijos kvartetas jas žavingai dainuoja. Būkite visi. Dabar laikas išgirsti.

D. J.

Montello, Mass.

Iš LDS 1-mo Apskričio

Gruodžio 23 d. Lietuvių Tautiško Namo mažojoje svetainėje, įvyko naujai išrinktojo komiteto posėdis. Lapkričio 18 d., 1945 m., LDS kuopų delegatų konferencija išrinko šiuos narius į komitetą: D. G. Jusių, S. Rainardą, A. Sauką, P. Baroną, J. Masteiką, W. Jurkevičių, Steponauską, H. Simanaučienę ir Grybienę. Taipgi konferencija išrinko LDS 7-to Seimo ruošimosi komisiją iš šių narių: Adv. P. Šimonis, Jr., A. Vasaris, D. G. Jusius, J. Rainardienė ir Grybienė. Taigi, minėtą dieną posėdis buvo laikomas bendrai komiteto su Seimo ruošimo komisija.

Apskričio valdyba sekantiems metams bus: pirm. D. G. Jusius, sekr. St. Rainardas, 40 Ripley Rd., Dorchester, Mass. (kuopų nariai, įsitėmykite sekretoriaus antrašą), finansų sekr. J. Masteika, iždo. P. Baronas. Kiti komiteto nariai vadinasi alternatais.

Iš posėdžio nutarimų svarbu visuomenei žinoti, kad bus rengiama šaunus priešseiminis apskričio piknikas, sekmadienį, birželio 9 d. Montelloje, Liet. Taut. Namo Parke. Piknike, be abejonės, bus tolimų svečių, kadangi LDS 7-tas Seimas prasidės birželio 10 dieną.

(Tąsa 5-me pusl.)

Atsišaukimas į Naujosios Anglijos Lietuvius Menininkus

Lietuvių Literatūros Draugijos šeštos kuopos nariai, laikytame savo susirinkime š. m. gruodžio 3-čią dieną, Liet. Taut. Namo svetainėje, Montello, Mass., matė būtiną reikalą pakelti klausimą Lietuvių Meno Sąjungos reikale ir daryti iniciatyvą dėlei atgaivinimo Naujosios Anglijos Apskričio.

Minėtos kuopos nariai vienbalsiai nutarė atsišaukti į visus Naujosios Anglijos dailės mylėtojus ir kultūrinių draugijų veikiančius narius, idant susidomėtų šiuo svarbiu reikalu ir, savitarpiniai pasitarę, sušauktų tuo klausimu meno reikaluose pasitarimo konferenciją netolimoje ateityje.

Pasibaigus Antrajam Pasauliniui karui, vis daugiau ir daugiau mūsų jaunų žmonių sugrįžta iš militarinės tarnystės į civilį gyvenimą. Taipgi ir suaugesni vis daugiau pasiliuosuoja nuo naminio fronto pareigų. Dabar prasideda normališkas mūsų gyvenimas, kaip politikos dirvoje, taip ir dailės srityje. Todėl laikas sukoncentruoti mūsų menines jėgas ir sustiprinti dailės veiklą.

Konferencija turėtų būti šaukiama šiais sumetimais:

1) Kad sutvarkyti N. A. apskritį, įsteigiant pastovų komitetą ir atgaivinti LMS vienetas, kurios jau yra apmirę, arba sutverti naujas, kur yra galima.

2) Išdirbti projektą, kad tinkamai prisiruošti prie ateinančio LMS Nacionalio Suvažiavimo, kuris yra proponuojamas ateinančių metų bėgyje.

3) Suvienyti minėto apskričio lietuvių menines jėgas ir sustiprinti jųjų veiklą dailės srityje.

4) Dėti pastangas, kad būtų atidaryta pažangiųjų lietuvių radio valanda Bostone pradžioje ateinančių metų.

Čia paduodame tik stambiuosius ir tuojautinius klausimus, kuriuos konferencija turėtų išspręsti. Bet suvažiavę dailininkai iš keliolikos lietuvių kolonijų surastų daugiau reikalingų punktų meno reikaluose.

Mes, darydami šią iniciatyvą, tikimės, jog pažangesni mūsų veikėjai pritars šiam sumanymui ir išreikš savo nuomones šiais svarbiais klausimais.

S. Baronas,
LLD 6-tos kp.
organizatorius.

Cleveland, Ohio

Corlettas Lauks Naujų Metų

LLD 57 kuopa rengiasi prie nepaprasto laukimo Naujų Metų, pirmadienio vakarą, gruodžio 31 d., White Eagle salėje, 8315 Kosciuszko Ave. Pradžia 7 val.

Pusė pelno eis LLD kuopai ir pusė LPT Komitetui dėl pagalbos Lietuvos žmonių. Tam tikslui šis vakaras ir rengiamas.

Taigi, draugai, nepamirškit ateiti pasilinksminti ir sykiu gerą tikslą paremti.

Turėsime gerą orkestrą, kuri grieš lietuviškus ir angliškus šokius. Bus užkandžių ir gėrimų.

Rengimo Komitetas.

Telef. HUmboldt 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave. Newark, N. J.

VALANDOS: 2—4, 6—8 Sekmadieniais nėra valandų.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
TEL. EVERGREEN 8-9770

JUSTIN M. *BUYAUSKAS*
MATTHEW A. *BUYAUSKAS*
Laidotuvių Direktoriai
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.
426 Lafayette Street
NEWARK, N. J.
TEL. MARKET 2-5172

Namų Savininkai!
Pasimatykite Su Lietuviu Stogdengiu
VINCU KRIAUČIŪNU
Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų, Kriaučiūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojau pataisys mažais kaštais.

Senus Namus Apdarome Šingeliais
Ir Jie Atrodo Kaip Nauji
Stogų ar Namų šingeliavimo reikalu kreipkitės
National Alçala Industries
355 Union Ave. cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderiškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Amerikos Reporteriai Giria Tvarką Sovietinėj Vokietijos Dalyj

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

nedirba. Federalėje Saksonijos valstybėje apvalyta apie 100,000 akrų žemės nuo miškų, kad galima būtų įsteigti naujus ūkius ir gauti medžiagos dviem svarbiausiom čionaitinėm pramonėm, popieros dirbyklom ir verpimo - audimo pramonei.

"Visoje šioje srityje iš naujo atsistoja ant savo kojų žibalo, gumos, keramikos, maisto, vaistų, kasyklų ir metalų pramonės.

"Gyventojai gauna apie 1,500 kalorijų maisto per dieną, panašiai kaip ir amerikinėje srityje. Vienas vokiečių valdininkas sakė, žmonės gauna gana maisto, kad nereikia alkti.

"Ką ūkininkai užaugina virš nustatytos kvotos, gali laisvoje rinkoje parduoti. Už markę čia daug daugiau galima pirkti, negu Berlyne.

"Rusai nekenkė mums kalbėtis su vokiečiais, bet ir jie norėjo su mumis būti. Tačiaus mes kalbėjomės ir vien tik su vokiečiais."

Panašiai rašo ir New Yorko Times korespondentas Gladwin Hill apie Sovietų užimtą Vokietijos dalį. Jis sako, jog čia dalykai tiksliau tvarkomi, negu amerikinėje Vokietijos srityje.

AUDRA SUŽEIDĖ 30 AMERIKONŲ

London. —— Smarki audra Atlanto Vandenyne ištiko francūzų laivą Athos II, kuriuo 3,000 amerikonų plaukė namo. Sužeista 30 veteranų.

TEISIA DU NACIŲ GENEROLUS

Brianske, Sovietų Sąjungoj, teisiama du vokiečių generolai. Jie apkaltinti už tūkstančių civilių rusų išžudymą ir gyventojų kankinimą.

ABEJOJA, AR HITLERIS ŽUVO

Halle, Vokietija. — Aukšti sovietiniai valdininkai dar nėra įtikinti, kad Hitleris žuvo, sakė vienas Raudonosios Armijos oficierius.

General Electric darbininkai, Schenectady, N. Y., laukia eilėje balsuoti Nacionalės Darbo Santykių Tarybos pravestuose balsavimuose streikuoti. Balsavimais, kuriuose paliečiama 200,000 GE ir Westinghouse darbininkų 16-je valstijų, 84 nuošimčiai pasisakė už streiką. Reikalauja po $2 daugiau algos per dieną. Darbininkai yra nariais United Electrical, Radio & Machine Workers, CIO.

BINGHAMTON, N. Y.

Lapkričio 18 d. įvyko parengimas delegatų išleidimui į Antrąjį Demokratinių Lietuvių Suvažiavimą, kuris įvyko lapkričio 23-24 dienomis, Pittsburgh, Pa., Parengimas-vakarienė gerai pavyko, nors ant greitųjų buvo surengta per Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto vietinį skyrių. Pelno liko $52.12. Aukų surinkta $44.25. Viso pasidarė $96.17.

Publikos atsilankė gražus būrelis. Pirmininkavo J. Vaicekauskas, kvietė paaukoti kas kiek išgali Lietuvos žmonių pagalbai. Kalbas pasakė F. Ziboris ir S. Jasilionis.

Dalyvavo retas ir mylimas svečias, Walter Yudikaitis, jaunuolis, ką tik buvo sugrįžęs iš Europos. Buvo sužeistas karo fronte. Atrodo gana nuvargęs, bet atsilankė su savo motina, N. Yudikaitiene į parengimą. Visiems buvo linksma juos matyti.

Darbavosi dėl šio pasekmingo parengimo, tikietus pardavė: I. Luzinas, 16; J. K. Navalinskienė, 16; K. Jozapaitienė 9; H. Žukienė, 8; M. Bekerienė, 4; A. Maldaikienė, 3; A. Žemaitienė, 2. M. Kazlauskienė, 6; pardavė po 5 tikietus B. Zmitraitė ir J. Vaicekauskas. J. K. Vaicekauskai, savininkai Spring Forest Greenhouse, tikietus padarė. K. Jozapaitienė aukavo staltieses.

Dirbo prieš parengimą ir parengime M. Bekerienė ir A. Žemaitienė. Parengime dirbo P. Bakšienė, M. Luzinienė, A. Maldaikienė ir J. K. Navalinskienė. Gelbėjo H. Žukienė. Drg. vyrai už baro dirbo: I. Luzinas; gelbėjo J. Kireilis, K. Vaicekauskienė ir J. Vaicekauskas. Aukas rinko V. Zmitraitė ir K. Vaicekauskienė.

Virš minėtas komitetas širdingiausiai dėkavoja, varde Lietuvos žmonių jums, draugės ir draugai, už gausią paramą ir atsilankymą ant parengimų. Palyginus milžinus didmiesčius su šimtais tūkstančių gyvenančių lietuvių, tai mes, binghamtoniečiai, galime pasididžiuoti geru veikimu ir duosnumu. Mes per 20 mėnesių sukėlėme - suaukavome per šį Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto vietinį skyrių arti 2 tūkstančių dolerių pinigais ir apie 2,500 svarų gerų sutaisytų, išvalytų drapanų. Mes tik apie virš minėtas skaitlines galime pranešti. O buvo žmonių, kurie ignoravo šias 5-kias organizacijas atstovaujantį komitetą, siuntė tiesiai į centrą aukas ir drapanas. O jeigu mes būtume vieningai dirbę, dar geresnės pasekmės būtų buvę, dar didesnė parama būtų buvusi Lietuvos žmonėms. Dirbkime iš vieno, be jokių ignoracijų, palikdami fašistams tas ignoracijas. Tai mūsų LPTK vietinio skyriaus prašymas jūsų visų.

Virš minėtas raportas priimtas vienbalsiai laikytame posėdyje, gruodžio 22 dieną, 1945 m., 56½ Glenwood Ave. Buvo kviesti 5 organiz. delegatai. Dalyvavo didžiuma.

Pirm. John Vaicekauskas,
Iždin. Ig. Liužinas,
Sekr. J. K. Navalinskienė.

Naujo Laisvei prenumeratoriaus gavimas niekad nėra pervėlus darbas; pakalbink savo pažįstamą, savo kaimyną, kuris dienraščio dar neskaito, užsisakyti Laisvę!

ROCHESTER, N. Y.

Delegatų Raportai iš Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo

Sutikus Gedimino Draugystei, LDS 11 kuopai ir ALDLD 50 kuopai ir nesant priešingumo iš Politiško Kliubo, delegatai išdavė raportą iš Antro Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo bendram visų tų organizacijų narių susirinkime, gruodžio 9 d., Gedimino svetainėje, vietoj, kad išduoti raportus atskirai susirinkimuose.

A. Lekavičienė raportavo apie pasveikinimus ir delegatų skaičių.

J. Stančikas raportavo apie Lietuvos mokslininkų, menininkų ir Klaipėdos Divizijos pasveikinimus.

P. Androšiunas raportavo apie priimtas rezoliucijas suvažiavime.

Wm. Černauskas padarė abelną sutrauką iš suvažiavimo nuveiktų darbų, jo svarbą ir pasibrėžtus veikimus ateičiai.

Suvažiavimas sudarė Demokratinių Amerikos Lietuvių Centrą ir išrinko centro komitetą. Centras neužsiims Lietuvai pagalbos teikimu, bet bus kaipo politinis ir apšvietos aparatas. Kaip iki šiol, taip ir ant toliau Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas rūpinsis teikimu pagalbos Lietuvos žmonėms, rinkimu aukų, drapanų ir t.t.

Antrojo Demokratinių Lietuvių Suvažiavimo darbai bus atžymėti brošiūroj, kuri išeis greitoj ateityj.

Susirinkusieji atydžiai klausėsi raportų ir po raportų buvo pasitenkinančių išsireiškimų, kad raportų išdavimas buvo gerai suplanuotas.

Susirinkime pirmininkavo vienas iš delegatų, P. Bugailiškis. Žmonių buvo vidutiniai.

Vakarienė

Į vakarienę susirinko daugiau žmonių. Vakarienę rengė draugijų komitetas Lietuvos žmonių pagalbai. Draugijų komiteto pirmininkas B. Černauskas atsikreipė į vakarieniautojus aukų Lietuvos žmonių pagalbai. Visi tam pritarė.

Aukojo po $5: J. Stančikas, Ch. Bonekat ir W. Černauskas.

Po $2: P. Kulis, R. Youngs, L. Totorienė, W. Mietus, P. Anderson ir F. J. Konteniai.

Po $1: E. Duobienė, R. Barauskas, A. Bartašius, N. Evans, B. McGuire, F. Kurkulis, J. Andrews, G. Daukas, P. Bugailiškis, L. Slakis, Stefen, P. Malinauskas, A. Balzarienė, K. Žukas, F. Baltakis, J. Bonekatienė, V. A. Bačiulai, K. Pauža, M. Severinas, J. Severinas, F. Griciukas, O. Gricienė, F. Gricius, F. Manelis ir D. Valtienė.

Po 50c: A. Uscvage, A. Pauža.

Aukų surinkta $53. Nuo parengimo liko $30.86. Viso $83.86.

Komitetas taria ačiu visiems aukotojams.

Reikia pasakyti, kad F. Griciukas yra sūnus Onos ir Felikso Gricių. Buvo Dėdės Samo uniformoj; buvo ant B-29 bomberio automatiško šautuvo operuotoju ir atliko apie 30 bombardavimo lėkimų virš Japonijos. Jis kartu vakarieniavo ir davė $1. Sako: "Ve, ir mano doleris Lietuvos žmonių pagalbai." Dabar jis yra ant atostogų, bet tikisi, kad greitai bus paleistas iš tarnybos.

Gaspadinės buvo: K. Andrašunienė, R. Černauskienė, A. Lekavičienė, H. Stančikienė ir E. Duobienė. Ant stalų išnešiojo E. Mietus, F. Žirgulienė ir O. Vilimaitienė, kuri buvo aptaisius vieną stalą gražiai.

Aukavo po kėką (namie keptą): E. Mietus, K. Andrašiunienė, R. Černauskienė, O. Malinauskienė, H. Stančikienė ir A. Lekavičienė. Alų leido G. Mockevičius ir Ch. Bonekat. Barčekius pardavinėjo W. Lekavičius. Č.

Lowell, Mass.

SLA Nariai Nepasitenkinę

Gruodžio 9 d. buvo sušauktas mūsų vietinės SLA kuopos susirinkimas. Tėvynėj buvo garsinta, kad bus kalbėtojum J. Valiackas ir aiškins apie persikėlimą iš senų "polisų" į naujus skyrius. Bet vietoj Valiacko, buvo Mockus iš Bostono.

Mockus liepė nariams neklausyti blogos valios narių ir keltis į naujus skyrius, kol dar nepervėlu. Vėliau, girdi, būsite prievarta priversti persikelti. Bet kas privers, tai nesakė. Jis sakė, neklausykite diktatorių. Tuoj pas tūlus narius kilo klausimas: O kas SLA centre, ar ne diktatoriai?

Buvo daug klausimų, kuriuos nariai iškėlė. Vienas klausė, kaip dingo paskolos. Prašė nariai paaiškinti, kodėl SLA daug pinigų prakišo ant paskolų, kaip tai, Vienybei, Deveniui Chicagoje ant namų ir eilėj kitų vietų. Mockus sakė, daug bankų subankrutavo, daug kompanijų užsidarė, tai ir mes kiek prakišome. Jis sakė, dabar mus valdžia verčia aprūpinti jūsų "polisus," o kad jus aprūpinti, tai turite persikelti į naujus skyrius.

Vienas klausė, kas įgaliavo SLA centrą išleisti tiek daug pinigų visokioms kelionėms, sugaištims, hoteliams. SLA viršininkai važinėja į visokius suvažiavimus, politikauja, ir dėl to išleidžia daug SLA pinigų. Mockus sako, aš daugiau žinau ir už velnią, nes esu kasos globėjas per daug metų. Čia jam nariai atsako: Ponas, sakai, kad žinai daugiau ir už velnią, bet nepaaiškini gerai, dėl ko SLA prakišo daug pinigų. Mockus atsakė, kad čia ne vieta diskusuoti tuos klausimus. Girdi, laikas brangus, tai reikia blankas pildyti persikėlimui į naujus skyrius.

Keli išpildė persikėlimo blankas. Bet kiti pareiškė, jog kiauro maišo nepripildysi.

Senas Narys.

Šypsenos

Pavojaus Galima Išvengti

Keliauninkas: — Ar nepavojinga čia man per šias ganyklas praeiti. Tavo bandoje, sako, ėsą piktų jaučių?

Piemenukas: — Visai nepavojinga, jei tik Tamsta nubaltinsi savo nosį.

* * *

Truputį Kitas Pagrindas

Vaikiūkštis: — Prašau pasigailėti ir duoti man dešimtį centų, ponuli!

Senasis ponas: — Tai, vaikeli, tu kenti alkį ir badą?

— Vaikiūkštis: — Ne! Tėvas kenčia troškulį.

* * *

Puikiai Elgėsi

— Na, kaip tu, Jonuk, elgeisi draugijoje?

— Labai puikiai, mamyt.

— O kodėl taip greitai grįžai?

— Kad daugiau valgyti nebegalėjau.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORĖS

PATYRIMAS NEREIKALINGAS

PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
NEMOKAMAI APDRAUDOS PROGRAMA
VAKACIJOS SU ALGA
DUODAMA UNIFORMOS

— KREIPKITĖS —

JOHNSON & JOHNSON

NEW BRUNSWICK, N. J.

(299)

Montello, Mass.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Dar daugiau. Šis bendras posėdis pasibrėžė, kad Seiman suvažiavę kuopų delegatai iš visos plačios Amerikos ir Bostono ir jo apylinkės šiaip lietuviai, turėtų gražių pramogų laike LDS 7-to Seimo. Apart pikniko, birželio 12 d. bus koncertas. Nutarta užkviesti Massachusetts Valstijos Chorus: Worcesterio, Montello, Norwoodo ir So. Bostono, dėti pastangas gauti artistus dainininkus iš Chicagos, Ill.; Povilą Stogį, A. Kenstavičienę, K. Abekienę ir manoma, net Detroito merginų oktetą.

Birželio 13 d. veikiausia bus jaunimo sesijų diena. Tai vakare bus jaunimo šokiai.

Birželio 14 d., paskutinėj Seimo dienoj, bus bendras puikus bankietas su prakalbėlėmis ir šokiais.

Pirmadienį pirma Seimo diena. Po sesijų vien delegatams interesingas dalykas; iki tol bus laikomas slaptybėj.

Svetainė Seimui ir parengimams vėliau bus skelbiama. Tas viskas bus **Boston, Mass.**

Prašome Bostono ir apylinkės organizacijų toje savaitėje nerengti savo parengimų ir imti dalyvumą seiminiuose parengimuose. Be abejonės kiekvienas dalyvaujantis turėsite didelį pasitenkinimą, todėl ir pasinaudokite proga.

D. J.

PRANEŠIMAI

BALTIMORE, MD.

Naujų Metų sutikimo parengimas įvyks gruodžio 31 d., 8 v. v. Pas dd. J. Deltuvus, 4811 Benson Ave., Arbutus, Md. Ruošia Lietuvių Moterų mezgėjų Kliubas. Turėsime užkandžių ir gėrimų. Visus draugus ir prietelius maloniai kviečiame dalyvauti. — Rengėjos. (302-303)

CLEVELAND, OHIO

ALDLD 57 kp. rengia laukimą Naujų Metų, gruodžio 31 d., White Eagle Salėje, 8315 Kosciusko Ave. Pradžia 7 v. v. Turėsime gerą orkestrą, kuri gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Pusė pelno bus skiriama LPT Komitetui, nes šis reikalas yra labai svarbus. Turėsime skanių valgių ir gėrimų. Užkviečiame Corletto, Clevelando, Collinswoodo lietuvius dalyvauti. — Kom. (301-302)

ELIZABETH, N. J.

ALDLD 54 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 28 d., 408 Court St. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra svarbių reikalų apkalbėti ir nutarti. Taipgi bus rinkimas naujos valdybos 1946 metams. Kurie dar negavote knygą "B. Gavelio Klaida," ateikite pasiimti. — C. Andriūnas, fin. sekr. (301-302)

VALYTOJOS, Ofisinių Namų. Nuolat. $35 Kreipkitės tarp 4 ir 5 P.M.
INGE, 59 Pine St., New York City
(X)

OPERATORĖS
Patyrusios prie sijonų ir sporto drabužių
CALIFORNIA SPORTSWEAR
135 West 36th Street, N. Y. C.
(296)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

OPERATORIŲ REIKIA
Prie Moteriškų Koatų ir Džiaketų
Nuolatinis Darbas. Gera Alga
Kreipkitės
COLUMBIA COAT CO.
8 Forrest St., (6-tos lubos)
BROOKLYN, N. Y.
(304)

PRANEŠIMAI

GREAT NECK, N. Y.

Kaip jau buvo pranešta, kad keturios draugystės rengia puikią vakarienę, užbaigimui senų ir pasitikimui Naujų Metų, tai įvyks gruodžio 31 d. A. J. Kasmočiaus salėje, 91 Steamboat Rd. Galima pasakyti, kad vakarienė yra rūpestingai prirengta, ne tiktai skaniais valgiais ir gėrimais bet ir gera orkestra šokiams, nekalbant apie draugišką ir gerą nuotaiką kokią mes turėsim. Tad nepaisant blogo ar šalto oro, jūs dalyvausite šiame parengime. Todėl kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti. Jūsų atsilankymas bus aukštai įkainuojamas. — Rengėjai. (302-303)

WORCESTER, MASS.

Gerbiami worcesteriečiai! Kaip ir kur sutiksite Naujus '46 Metus? Aido Choras kviečia visus ateiti į Lietuvių salę, 29 Endicott St., gruodžio 31 d. Turėsime skanių užkandžių, gražių dainų programą ir smagios muzikos šokiams. Prašome visus gerus žmones į talką, padėti mums užbaigti senus metus ir sutikti naujų. — Aido Choras. (302-303)

ELIZABETH, N. J.

Užbaigimui senų metų ir pasitikimui naujų metų, LDP Kliubas rengia vakarienę, 31 d. gruodžio, Kliubo patalpose, 408 Court St., 7 v. v. Tikieto kaina $2.25 asmeniui. Kliubiečiai kviečia visus ir visas dalyvauti, linksmai praleisime laiką belaukdami naujų metų. — Kom. (302-303)

BROCKTON, MASS.

Liet. Taut. Namo draugovė rengia metinį bankietą, savoj, naujai įstatsytoj salėje, pasitikimui naujų 1946 metų. Įvyks gruodžio 31 d., 7:30 v.v. Turėsime turkių vakarienę, gerų gėrimų ir gerą orkestrą šokiams. Tad prašome vietinius ir iš apylinkės skaitlingai dalyvauti. Įžanga $1.50. — Kom. (302-303)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo geros kaimynės iš Lietuvos, buvusios merginos pavarde, Marės Aigirdžiūtės, kilusios iš Pažėdžių k., Raguvos valsč. I. J. A. V. atvykusi 1921 ar 22 m. Seniau gyvenusi So. Boston, Mass. Aš esu kilęs iš Žaslių vienk. Prašau pačią atsišaukti, ar kas žino ką nors apie ją, prašau man pranešti. Iš anksto tarių ačiu.

Rapolas Karalevičius, 721 Godin Ave., Verdun, Que., Canada. (302-303)

MŪSŲ KULTŪRINIS CENTRAS

★★★

Įsisteigimas namo kaipo kultūrinio Centro priklauso nuo to, kaip greit ir kaip daug bus išpirkta šėrų.

ŠĖRO KAINA $25

Visi norime, kad pažangioji Amerikos visuomenė turėtų tinkamą namą, kuriame būtų patogios patalpos didžiųjų nacionalių organizacijų raštinės ir Laisvės spaustuvei.

Taipgi Turi Būt Gera Salė Parengimams ir Susirinkimams

Dalykas yra didelis ir svarbus. Visi turime įsigyti šėrų ir tai reikia greit atlikti. Kurie finansiniai išgali turėtų pirkti po daugiau kaip po vieną šėrą.

Siųsdami už šėrus pinigus, čekius ar money-orderius išpirkite sekamu vardu:

Home For Lithuanian Workers, Inc.

Nes tokiu vardu banke yra padėti namo bendrovės pinigai, todėl čekiai ir money-orderiai turi būt taip rašomi.

HOME FOR LITHUANIAN WORKERS, Inc.
46 Ten Eyck St. Brooklyn 6, N. Y.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirčiausia Lietuvių Pašalpos ir Apdraudos Organizacija

- Galima apsidrausti nuo $100 iki $1,000
- Pašalpos į savaitę $6, $9, $12 ir $15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinė mokestis pigiausia.
- Priima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus (į pašalpą nuo 16 iki 50 metų).

Įsirašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemiaus telpančią blankutę ir pasiųsk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6, N. Y.

Aš noriu gauti informacijų, kaip patapti LDS nariu.

Mano vardas.....

Antrašas.....

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Naujų Metų Linkėjimai

Do-Re-Mi

Nors ir suvėluotai, bet reikia paminėti, kad choras užjaučia savo narius: draugas Jurgis Nalivaika nelaimėje buvo kiek aplamdytas ir iki šiol dar pilnai nepagijęs. Užjausdamas nelaimėje esantį seną choristą Nalivaiką, choras nutarė jį pasveikinti su užuojauta ir $5.

* * *

Ištikimai ištarnavus per ilgą pluoštą metų, kaipo choro mokytoja ir vadovė, Aldona Žilinskaitė-Anderson, po Naujų Metų nuo tų pareigų pasitraukia. Tačiau tikimės, kad ji pasitraukia tiktai iš minėtų pareigų, o choro visiškai neapleis. Aldona pilnai užsitarnavo ne tik choro, bet ir pašaliečių įvertinimo ir pagarbos ir tai mes turėtume įrodyti kokiu nors būdu, gal surengiant jai parę!?

* * *

Pasitraukiančios Aldonos Žilinskaitės vieton, pačios Aldonos vadovybėj, stropiai ruošiasi jaunuolė Sylvia Pužauskaitė. Sylvia nuo pat vaikystės yra uolia choriste ir ilgalaike choro užrašų sekretore. Linkime tau, Sylvia, kuo geriausių pasekmių ir visas choras pasižadame visame kame kooperuoti.

* * *

Teko girdėti, kad prieš pat Kalėdas, paslydęs nuo subvės laiptų, susižeidė galvą choro vadovaujantis bassas ir operetėje "Kada Kaimas Nemiega," taipgi vadovaujamoj ūkininko Burbos rolėj vaidintojas, Petras Grabauskas. Reiškiame jam užuojautą ir tikimės, kad jis tik lengvai susižeidė ir galės su mumis dainuoti ir vaidinti tą operetę perstatant Elizabethe, sausio 12-tą ir Newarke sausio 26-tą.

* * *

Taipgi choro užuojauta ir linkėjimai greito pasveikimo pneumonia sergančiam draugui Juozui Kasmočiui.

* * *

Aido Choro repeticijos įvyks sekamai: penktadienį, gruodžio 28, penktadienį, sausio 4, 1946; sekmadienį, sausio 6-tą; antradienį, sausio 8-tą ir penktadienį, sausio 11-tą. Kaip paprastai, visos repeticijos įvyks Laisvės salėje, 8-tą val. vakaro, išskiriant sekmadienį, sausio 6-tą; tos repeticijos prasidės 10-tą val. ryto. Visi choristai ir operetės "Kada Kaimas Nemiega" kastas prašomi pasistengti būti visose minėtose repeticijose.

* * *

Gaila, bet, Laisvės svetainėje nesant galima surengti Naujų Metų susitikimo bankieto, šiais metais Aido Choras savo bankieto neturės. Tačiau esame užkviesti Great Necko Pirmyn Choro, kartu su jais sutikti Naujuosius Metus. Kurie norite ten važiuoti, gaukite bilietus iš jūsų korespondento J. Byrono.

* * *

Šia proga, Aido Choro vardu, noriu palinkėti visiems mūsų draugams ir rėmėjams, visiems šios apylinkės pažangiesiems lietuviams ir, žinoma, visiems choristams: linksmų, laimingų ir naudingų Naujų Metų! Taipgi linkiu dažno ateinančiais metais pasimatymo ir malonaus bendradarbiavimo keliant lietuvišką kultūrą-dainą, lietuvio abelnai, o A. Choro vardą ypatingai, visais ateinančiais 1946 metais!

A.C.K.

Gruodžio 26-tą į New Yorko portą parplaukė 16 laivų su 18,136 kariškiais.

Aišku, jog visi dienraščio Laisvės skaitytojai ir prieteliai linki savo dienraščiui laimingų 1946 metų. Didžiojo New Yorko apylinkės lietuviai savo linkėjimus gali realizuoti su Naujų Metų proga pasipirkdami Laisvės bankieto bilietus.

Laisvės bendrovės suvažiavimas ir bankietas įvyks sausio (Jan.) 27 dieną, Grand Paradise salėse.

Bankieto bilietai jau gatavi, prašome tuojau įsigyti juos ir būti pasiruošusiais dalyvauti bankiete.

Prašome į talką platinti Laisvės bankieto tikietus. Prašome visų rūpintis, kad padaryti bankietą sekmingu. Prašome užeiti į Laisvės raštinę ir pasiimti platinimui bilietų. Naujų metų pramogose visi turime darbuotis, kad pardavus kuo daugiausia Laisvės bankieto bilietų.

Bilietų kaina $2.50. Šio bankieto šokiams gros Antano Pavidžio orkestra. Bus graži sueiga, prašome kiekvieno pasirūpinti dalyvauti šioje sueigoje.

Rengėjai.

Anastazijos Paukštienės Gimtadienis

Sakoma, būk moterys slepiančios savo amžių, tačiau iš šio, dr-gei Anastazijai Paukštienei suruošto 60 metų sukakties pokyliuko, atrodo, jog ta apie moteris nuomonė ne visai tikra. Taipgi pašlijo nuomonė, būk vyrai savo žmonos gimtadienių neatmeną, — patsai Vincas Paukštys buvo iškilmės rengėju. Žinoma, tam darbui gavo ir kitų talkos — pačiam užteko darbo Nastutę nuo sekreto saugoti.

Pokylis įvyko Kūčių vakarą, Laisvės salėje. Kadangi jos gimtadienis pripuola tą patogią, žmonių į svečius važinėjimo dieną, tad ir jiedu atvyko Laisvėn "parsivežti iš kitur atvykusią viešnią," bet... radę būrį neparsivežamų svečių, linksmai giedančių "Happy Birthday to You!", patys čia pasiliko.

Šeimyniškos-kaimyniškos ir artimų draugų sueigos nuotaika buvo graži, priėmimas svečių labai puikus ir vaišingas.

Po geros vakarienės, toastmasteris Rojus Mizara pradėjo kalbų-linkėjimų jubilėjatei programą.

Sveikinimų - linkėjimų kalbas pasakė Jonas Naudžius, Daugėlai, Natalija Nagulevičiutė, Valentina Venskunaitė, greatneckiečiai Marcinkevičiai, P. U. Bieliauskai, Mary Wilson, Meškiai, Gužas, Sasna, Bukniai, brolduktė Helen ir Robertas Feiferiai, Petrikienė, Mizarienė, sesuo Barbora Kovalchuk iš Philadelphijos, žentas Antanas ir duktė Eugenija Beniuliai iš East Paterson, vyras Vincas Paukštys ir patsai toastmesteris Mizara.

Pasakyta gražių linkėjimų. Dalyvavusieji su d. Paukštiene veikime darbininkų judėjimui per daug metų kreditavo jos draugišką pobūdį ir pastovumą mūsų eilėse, darbininkės moters pastangomis pasiektą aukštą susipratimą, pažinimą darbo žmonių reikalų ir pažangos, ilgametę tiems reikalams tarnybą.

Ypatingai iš P. Bieliausko sužinojome, jog jinai tame judėjime jau nuo pat vaikystės dienų, lietuvių tautos ir darbininkų reikalams dirbusi, talkinusi dar tais laikais, kada tas reikėjo atlikti slaptai ir pavojingai. Ir dabar, už arti pusės šimto metų, pagal geriausią išgalę tam judėjimui prigelbsti.

Mažiausia, žinoma, galėjo išsitarti jos už vis artimieji. Iš susijaudinimo pritrūkę žodžių, jie užbaigia karštu bučkiu.

Daugelis sveikino ir su dovanomis, nors d. Paukštys buvo prašęs "nieku nesirūpinti," tiktai atsilankyti.

Užbaigoje pakviesta pati jubilėjatė Paukštienė. Jinai trumpai, jautriai dėkojo visiems atsilankiusiems, ypatingai sesutei už atvykimą tolimą kelionę. Ji sakė, jog dalyvumas pažangiųjų judėjime visuomet jai teikė džiaugsmo. Ir jeigu turėtų ko apgailestauti, tai tik to, kad spėkos neleidžia prisidėti daugiau, negu prisideda.

Šilta ilga ovacija ir daugiau dainos "Linksmo Gimtadienio" palydėjo jos žodį.

Reikia pripažinti, jog ta 60 metų skaitlinė visus nustebino. Nei jinai, nei patsai d. Paukštys neatrodo savo amžiaus, metų našta nesiskundžia. Tuo klausimu daugelis, o tame skaičiuje ir d. Paukštienės duktė daleidžia, kad įdomus, visuomenės reikalams tarnaująs gyvenimas padeda pasilaikyti jaunais. Kaip kitaip galėtum išsiaiškinti faktą, kad sunkaus darbo moteris, užauklėjusi bent dvi šeimas (pirmojo vyro Bieliausko sesutes ir savo dukterį ir sūnų), atrodo bent dešimtmečiu jaunesnė.

Draugai Paukščiai vis dar veikliai tebedalyvauja savo kolonijos Richmond Hill-East New Yorko Lietuvių Literatūros Draugijos ir L. Darbininkų Susivienijimo kuopų darbuose. Yra ilgamečiai Laisvės patrijotai. Gyvena 101-54 110th St., Richmond Hill.

Sveikų ir laimingų daugelio metų linkime dd. Paukščiams ateičiai!

D-ė.

Padėka

Sirgau tris mėnesius ir 15 dienų Veteranų Hospital, Bronx, N. Y. Dėkavoju draugam ir draugėm, kas mane lankė: Mary Bukauskas, Vera Mikutaitytė, Emily Depsys, Helen Kindur ir jos dukrelė Emily iš Chicago, Ill., Povilas ir Aldona Aleknai, Andrew Goodwin, Jonas Stokalavičius, Juozas Cedronas, J. Nalivaika, brolis ir brolienė Radus. Taipgi labai ačiu visiems, kurie man siuntinėjo laiškus ir atvirutes.

J. Radus.

Lankėsi Jauna Viešnia

Gruodžio 26-tą mus atlankė Aldona Davidonis, kolegijos studentė, iš Worcester, Mass., duktė Laisvės skaitytojų ir žinomųjų veikėjų. Viešnia apžiūrėjo Laisvės įstaigą. Apgailavo, kad Laisvės ir LDS raštinės jau nedirbo, negalėjo pasimatyti su mūs jaunimu. Tačiau, jeigu anksčiau nebus progos pasimatyti, sakė jinai, pasimatysime LDS Seime, Bostone, ateinančią vasarą.

Aldona žiemos atostogų proga atvykusi pas draugus į New Jersey. Ją pas mus palydėjo jos draugė kitatautė ir Edwardas Stiga, taipgi worcesterietis.

PRANEŠIMAS

Liet. Am. Piliečių Kliubas ruošia bankietą, Naujų Metų laukimo.. Įvyks gruodžio 31 d., 8:30 v. v. Kliubo patalpose, 280 Union Ave. Tikietas $3, vien tik šokiams 50c. Tikietus galite gauti pas Kliubo gaspadorių J. Zakarauską, taipgi ir pas rengimo Komiteto narius. Kviečiame dalyvauti. (301-302)

Iš Mažos Žaizdos, Didelis Pavojus

Juozas Ruseckas, dirbdamas savo dirbtuvėje, įsidrėskė pirštą į dratą. Kaip jis sakė, labai mažai. Apsitaisęs žaizdukę ir nieko nemanydamas vėl sau dirbo, bet pirštas pradėjo tinti. Nuo piršto tinimas pradėjo eit į ranką. Tuomet Juozas kreipėsi pas dr. Valuką. Daktarui pavyko pavojų prašalint. Bet dr. sakė, jeigu būtų laukęs ilgiau, tai galėjo būt didelis pavojus. Kraujas buvo užsinuodijęs, gręsė rankos nupjovimu. Dabar ranka jau atslūgus. Tik apie žaizdą patinę ir skauda, bet dirbti dar negali.

Ruseckai gyvena 429 De Witt Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Kaimynas.

Iš LLD 55 Kuopos Susirinkimo

Ridgewood-Brooklyn, N. Y. —Gruodžio 18 d., Šapalo-Vaiginio svetainėj, 147 Thames St., atsibuvo priešmetinis susirinkimas Lietuvių Literatūros Draugijos 55-tos kuopos. Buvo perrenkama kuopos valdyba sekantiems metams, bet visi senieji nariai tapo išrinkti. Pirmininkas Jurgis Bernotas, fin. raštininkas Petras Babarskas, užrašų sekretorius Petras Višniauskas, iždininkas Frank Vaitkus, korespondentu aš irgi pasilikau.

Tarimai ir atlikti darbai: d. J. Steponaitis atsivedė ir prirašė naują narį į kuopą — d. Vincą Zavecką. Draugas Zaveckas nėra naujokas pažangiųjų tarpe, nes jisai yra dienraščio Laisvės skaitytojas. Taipgi d. Zaveckas, įstodamas į kuopą pasižadėjo pagal savo išgalę darbuoti dėl LLD labo.

Kuopa išrinko 9 delegatus į LLD 2-ro apskričio konferenciją, kuri įvyks sausio 13 d., 1946 m., Laisvės svetainėje, Brooklyn, N. Y.

Nutarta nupirkt vieną šėrą Lietuvių Darbininkų Namo, Inc.

Perleidom per šerengą "Bernardo Gavelio Klaidą." Kadangi d. P. Grabauskas atsinešė šių metų LLD Centro Komiteto išleistą knygą "Bernardo Gavelio Klaida" ir padėjo ant stalo, taip ir prasidėjo apie minimą knygą diskusijos. Pasirodė, kad daugelis mūsų kuopos narių yra perskaitę "Gavelio Klaidą." Po ilgokų diskusijų, mūsų kuopos narių nuomonė buvo, kad LLD Centro Komitetas, išleisdamas "Bernardo Gavelio Klaidą" tokiam svarbiam laike, padarė ne mažesnę klaidą už Bernardą Gavelį. Kadangi dabartiniu laiku per visą pasaulį eina kovos politiniais, ekonominiais ir geografiniais klausimais, tai mūsų kuopos narių nuomonė, kad LLD Centro Komitetas turėjo pasistoroti ir knygos išleidimui tais klausimais. Taip, kad mūsų organizacijos nariai dalyvaudami įvairių organizacijų bei draugijų ir unijų susirinkimuose turėtų iš kur susirast faktų, atmušimui argumentų priešingų mūsų pozicijai.

Apdiskusavom, kokias knygas turėtų Centro Komitetas leist ateityje. Mūsų kuopos narių nuomonė, kad knygos būtų leidžiamos daugiau mokslinės. Ir jeigu susidarytu didelė knyga, tai leist serijom. Faktai rodo, kad silpniau skaitantieji nariai, perskaitę dalį knygos ir padeda ant visados. Didelė knyga pasidaro nuobodi ir nesuprantama, nes silpniau skaitantieji nariai negali suvest galą su galu.

Mūsų kuopos susirinkimas informavo delegatus ir LLD 2-ro Apskričio konferencijoj pakelt knygų leidimo klausimą.

Kuopos Korespondentas.

Scena iš filmos "The Bells of St. Mary's," rodomos didžiajame Radio City Music Hall, 6th Ave. ir 50th St., New Yorke.

MIRĖ

Andrew Karpa, 54 m. amžiaus, gyveno 214 Ross Street, Brooklyne, mirė gruodžio 26 d., namuose. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos šermeninėj, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks 28 d. gruodžio, Mt. Olivet kapinėse.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Pepsi-Cola Company Perstato "Evervess"

Pepsi-Cola Co., kurios didelė dvylikos uncijų bonka jau paskilbus minkštųjų gėrimų mėgėjuose, šiandien supažindina publiką su nauju produktu, kaip praneša Walter S. Mack, Jr., firmos prezidentas. Tuo naujuoju yra "Evervess," žiežirbomis pučiąs aukštyn karbonuotas vanduo vartoti namie ant stalo, piknikuos ar maišyti su kitais gėrimais.

Padarytas parduoti po penkis centus bonką, "Evervess" yra pasekmė virš 2 metų tyrinėjimo Pepsi-Cola laboratorijose ir yra specialiai perleidžiamas ultra-violet spinduliais dėl tyrumo. Tuo būdu darytą, tyrą "Evervess" jūs rasite visur, nežiūrint, kur pirksite. Jo rėmėjai taipgi užtikrina, jog jis yra "tikriausia alkalinis."

Apg.

Lietuviškas
TRAKTYRIUS
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS VIETA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavojų įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

Dr. Chas. Dumay
241 PENN ST.
(Tarpe Harrison ir Marcy Aves.)
B'KLYN, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, Trečiadieniais, Penktadieniais 2-4 P. M., 6-8 P. M.
Vaikų ligų specialistas nuo 1908
Tel. EVergreen 4-0088

Persodinam Deimantus jums belaukiant.
Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-3173 ATDARA VAKARAIS